

گزارش ماهانه اقتصاد ایران

بررسی بازارهای مختلف ایران و جهان

آذر ماه ۱۴۰۰

گزارش ماهانه اقتصاد ایران و جهان آذر ۱۴۰۰
تهیه شده در واحد مطالعات شرکت سرمایه گذاری دی

سال اول - دی ماه ۱۴۰۰ - شماره ۷

تاریخ انتشار: دی ۱۴۰۰

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از میرداماد، خیابان سرو، پلاک ۵۸، شرکت
سرمایه گذاری غدیر، طبقه سوم

ایمیل: info@deyventures.com

تلفن تماس: ۰۲۱۸۸۶۵۹۷۶۶

سنة الف الف سنة
سنة الف الف سنة

تولید؛ پشتیبانی؛ مانع زدایی

فهرست مطالب

۷ مقدمه
۹ بازارها در یک نگاه
۱۲ اقتصاد ایران
۱۳ بازار ارز و سکه
۱۹ بازار سرمایه
۲۳ بازار پول
۳۳ بازار مسکن
۳۷ صادرات
۴۱ بازارهای جهانی
۴۲ بازار فلزات گران بها
۴۴ بازار نفت، گاز، پتروشیمی
۴۸ بازار فلزات اساسی
۵۰ جمع بندی

افت و خیز دلار

مقدمه

در حالی بود که شاخص‌های نفتی یکی از بهترین سال‌های خود در دهه‌های اخیر را به ثبت رساندند و بیشتر از ۵۰ درصد رشد قیمت را تجربه کردند. قیمت اوره نیز برای مقطعی در ماه نوامبر به مرز هزار دلاری رسید هرچند سنگ آهن قیمت‌های پایین‌تر از ۱۰۰ دلار را تجربه کرد اما روند صعودی در ماه دسامبر از خود برجای گذاشت.

در حالی آخرین ماه از فصل پاییز به پایان رسید که قیمت دلار بیش از همه تحت تأثیر شروع مجدد مذاکرات هسته‌ای قرار گرفته بود. با اینکه داده‌های رسمی حکایت از کاهش قیمت دلار داشت، اما قیمت دلار در بازار آزاد افزایش پیدا کرد. قیمت سکه تمام نیز تحت تأثیر افزایش دلار از مرز ۱۳ میلیون تومان عبور کرد. این در حالی بود که در ادامه روند نزولی بورس تهران در ماه آذر تمامی شاخص‌ها حکایت از رکود این بازار داشت. در سوی دیگر آمارهای پولی کشور در ماه آبان همگی به مسیر رکوردشکنانه خود ادامه دادند و از این میان پایه پولی و ضریب فزاینده نقدینگی رکوردهای طولانی را شکستند. با اینکه در ماه آذر از سرعت رشد قیمت‌ها کاسته شد اما رشد شاخص‌های پولی کشور نگرانی از آینده تورم کشور را افزایش داده است. داده‌های بازار باز نیز نشان می‌داد که بالاترین میزان بسط نقدینگی در آخرین هفته از آذر رقم خورده است و از طرفی هم حجم فروش اوراق بدهی نیز بالاترین رکورد خود در میان ماه‌های پاییز را به ثبت رساند. در بازار مسکن نیز تعداد معاملات در ماه پاییز رشد چشمگیری داشت هرچند که قیمت مسکن رشد خفیف‌تری را تجربه کرد. کارنامه صادراتی کشور در ۸ ماه ابتدایی سال نیز در حالی بسته شد که صادرات کشور به چین از مرز ۸ میلیارد دلاری عبور کرد.

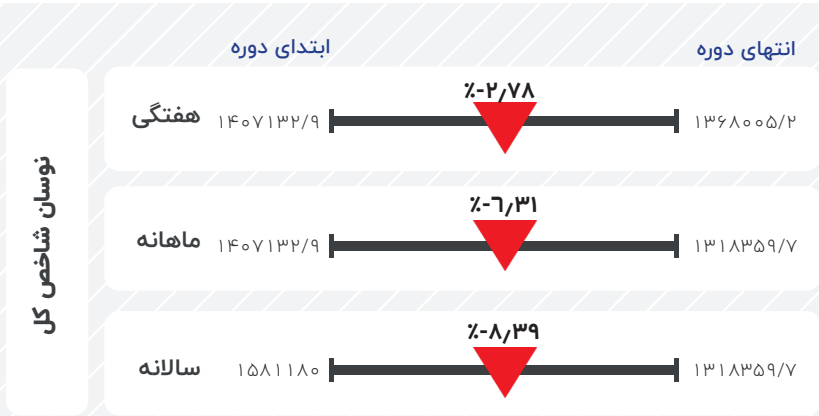
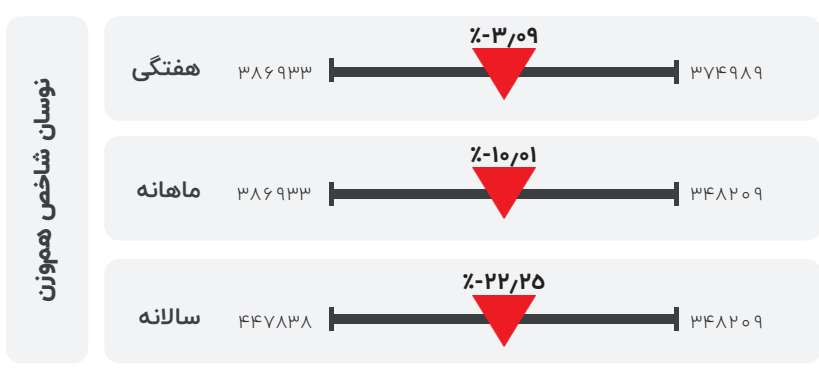
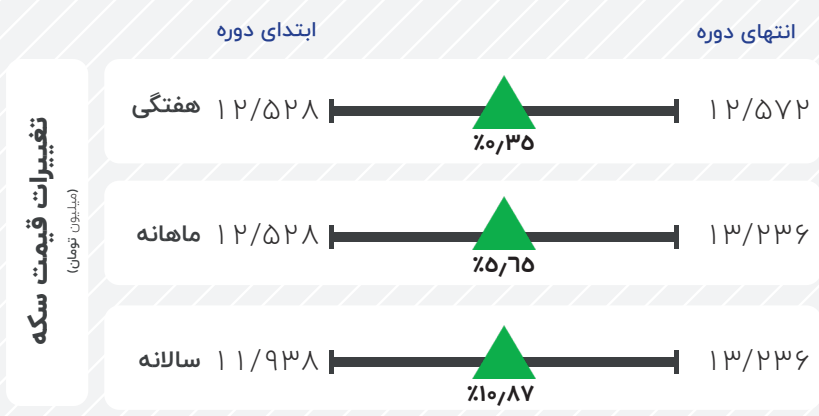
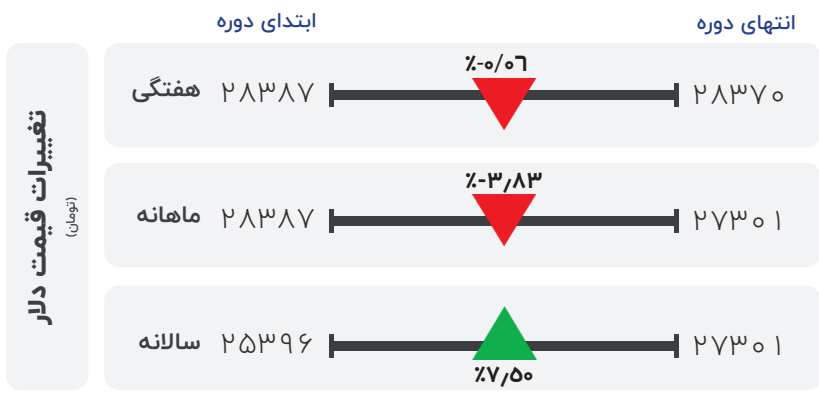
در بازارهای جهانی نیز در حالی طلا سال ۲۰۲۱ را به پایان برد که بدترین عملکرد سالانه این فلز ارزشمند از سال ۲۰۱۵ به ثبت رسید. این

بازار در یک نگاه

گزارشی از بازارهای مالی ایران در یک نگاه؛ شامل:

- روند تغییرات قیمت سکه طلا و ارز
- تحولات بازار سرمایه
- بررسی متغیرهای پولی
- بازار مسکن

نقدینگی (همت)

ابتدای دوره

انتهای دوره

پایه پولی (همت)

ابتدای دوره

انتهای دوره

اعتبارات قاعدهمند (میلیارد تومان)

ابتدای دوره

انتهای دوره

قیمت مسکن (میلیون تومان)

ابتدای دوره

انتهای دوره

بازار باز (میلیارد تومان)

ابتدای دوره

انتهای دوره

اوراق بدهی (هزار میلیارد تومان)

ابتدا

انتهای

تورم (درصد)

سالانہ

ماهانہ

ONE HUNDRED DOLLARS
2013
ONE HUNDRED DOLLARS
OF THE UNITED STATES OF AMERICA
THIS NOTE IS LEGAL TENDER FOR ALL DEBTS, PUBLIC AND PRIVATE
JULY 4, 1776
FEDERAL RESERVE NOTE
LF 03517451 G
SERIES 2009 A
100

بازار سکه و ارز

حساسیت بالای دلار در آذر

بررسی قیمت دلار از منبع رسمی آن در سایت شبکه اطلاع‌رسانی طلا، ارز و سکه نشان از روند نزولی قیمت این متغیر در سومین ماه پاییز داشته که از سطح ۲۸ هزار تومان به کانال ۲۷ هزار تومان تنزل پیدا کرده است. با این حال تعمیم بررسی قیمت‌ها به فراتر از سطح صرافی‌ها یعنی همان بازار آزاد حاکی از رشد ۷ درصدی قیمت و فتح کانال ۳۱ هزار تومانی در این ماه دارد.

نوسانات در بازار آزاد

بررسی بازار آزاد دلار در آذر ماه نشان می‌دهد در نیمه ابتدایی این ماه روند صعودی قیمت دلار موجب شد تا این نرخ از مرز ۲۸ هزار تومان نیز رد شده و در نهایت در قله ۳۱ هزار تومانی بایستد. در این زمان فروشندگان نرخ ارز تصمیم به فروش بیشتر دلار گرفته و این نرخ از مسیر صعودی خود اندکی عقب نشست.

در این بررسی مشاهده می‌شود در روز ابتدایی قیمت دلار برابر با ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان بوده که تا نیمه آذر ماه تا حد ۳۱ هزار تومان افزایش داشته در روزهای پایانی این ماه در مرز ۳۰ هزار و ۵۰۰ قرار گرفت.

به عبارت دیگر بررسی آمار قیمت دلار از این محل نشان می‌دهد در ماه سوم پاییز تقریباً در حدود ۷ درصد رشد قیمت دلار در کشور ثبت شده که در میان ماه‌های اخیر رشد بالایی به شمار می‌آید. همین اتفاق انتظار برخی معامله‌گران را برای تداوم رشد صعودی در بازار ارز را بالا نگه داشته است.

همان‌طور که اشاره شد عامل اصلی نوسان قیمت دلار مذاکرات برجامی در ماه اخیر بوده است. بازار ساز نیز در این دوره مقاومت جدی برای حبس دلار در پایین‌تر از ۳۱ هزار تومان نشان داد که تا حدودی نیز موفق بود؛ اما در مقابل معامله‌گران در این بازار متناسب با اخبار رسیده و برداشته‌های مختلف رفتارهای گوناگونی از خود را برجای گذاشتند. در این بازار برخی از نامعلوم بودن نتیجه مذاکرات برجام می‌گفتند و برخی دیگر به روند افزایشی درهم امارات و در نتیجه آن ادامه روند صعودی دلار اشاره داشتند. با این حال هنوز انتظارات در ماه بعد برای تأثیرات مذاکرات بر نرخ دلار و حتی روند کاهش قیمت آن وجود دارد. چرا که در آخرین اظهارات برخی مقام‌های مذاکره کننده آمریکایی بازگشت به برجام بهترین مسیر برای آمریکا، ۵+۱ و جامعه جهانی خواهد بود.

آذر ماه سال جاری بازارهای مختلف دستخوش نوسانات زیادی شدند که از جمله این بازارها خریدوفروش ارز بود. این متغیر در ماه سوم پاییز با تغییرات قابل‌توجهی همراه بوده که در اثر موج تازه مذاکرات برجامی ایران رخ داده است.

تغییرات قیمت دلار در آخرین ماه پاییز ۱۴۰۰

روند قیمت دلار در ماه آذر از دو طریق قابل بررسی است. بررسی آمارهای ثبت‌شده در سایت رسمی نرخ دلار آزاد (tgju.com) نشان می‌دهد این نرخ در ابتدای آذر ماه در سطح ۲۸ هزار و ۳۹۰ تومان قرار داشته که در انتها با روندی نزولی به ۲۷ هزار و ۳۰۰ تومان تنزل پیدا کرده است. این رقم در اثر داد و ستدی شکل‌گرفته که در صرافی‌ها رقم خورده است.

در بررسی روند آمارهای قیمتی از این متغیر در دهه ابتدایی آذرماه مشاهده می‌شود در این مقطع نوسانات زیادی در قیمت ارز ثبت شده که در نهایت در آذر این نوسانات منجر به افت قیمت دلار تا مرز ۲۶ هزار و ۵۰۰ تومان شده است.

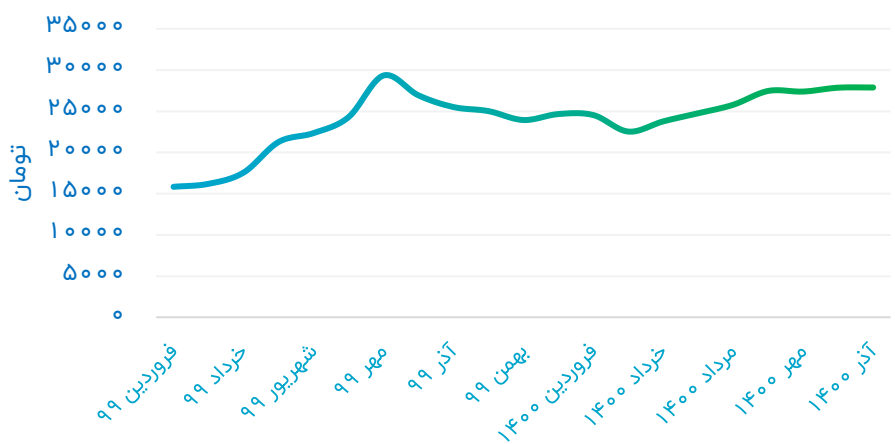
پس از آن دوباره این قیمت‌ها روندی صعودی به خود گرفته و در نهایت در بالاتر از کانال ۲۷ هزار تومان بسته شده است؛ اما نکته اینجاست که با توجه به شروع مذاکرات و حساسیت بالای این بازار به اخبار و شایعات مرتبط با این رویداد طبق قانون، خریدوفروش دلار در صرافی‌ها محدود شده و نرخ دلار به صورت آزاد رقمی متفاوت از آنچه در این سایت آماری ثبت شده را نیز تجربه کرد.

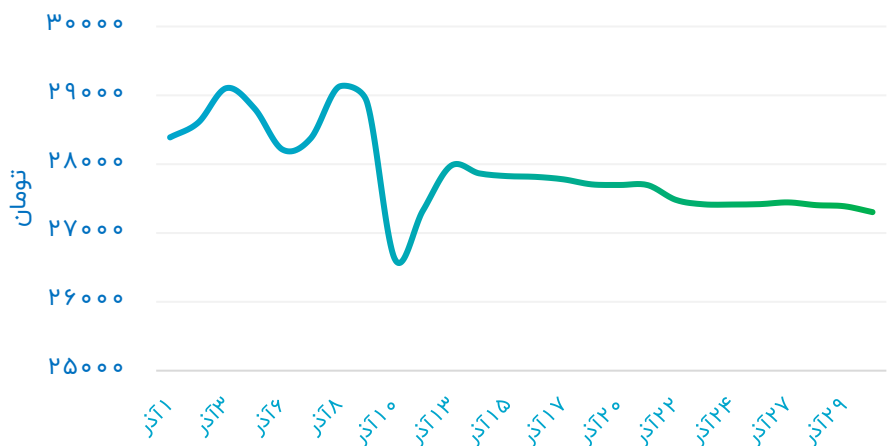
عبور قیمت سکه در آذر ماه از مرز ۱۳ میلیون تومان

بازار سکه و طلا در آخرین ماه پاییز ۱۴۰۰ متناسب با تغییرات قیمت در بازار ارز تا نیمه آذر روندی صعودی داشته و در انتها با اندکی کاهش مواجه شده است. در بررسی قیمت‌های ثبت‌شده در سه بازار مهم سکه مشاهده می‌شود نیم سکه بیشترین افزایش را در این مقطع داشته که برابر با ۴.۶۵ درصد بوده است. کمترین افزایش نیز به ربع سکه تعلق داشته که برابر با ۱.۱۶ درصد به ثبت رسیده است. از بازارهای مهم دارایی در ایران بازار سکه و طلا است که متناسب با تغییرات ثبت‌شده در بازار دلار و اونس جهانی این متغیر دستخوش تغییر می‌شود.

روند ماهانه قیمت فروش دلار آزاد

روند قیمت دلار در آذر ۱۴۰۰

روند صعودی در قیمت سکه امامی

بنابراین با توجه به تحلیل قیمتی در خصوص سکه امامی می‌توان نتیجه گرفت بیشترین واکنش به نرخ دلار در نیم سکه ثبت‌شده و تلاطم بیشتری را در این شاخص ثبت کرده است. تغییرات نرخ دلار در ماه آذر در اثر موج جدید مذاکرات برجای میان ایران و سایر کشورهای مربوطه شکل گرفت که همچنان نیز ادامه دارد. تغییرات در اخبار سیاسی منتشرشده در این زمینه نرخ دلار را تحریک کرده و از این طریق بازار سکه و طلا نیز در این ماه متلاطم شده است.

ادامه تحلیل روند قیمت نیم سکه در ایران نشان می‌دهد برخلاف سکه امامی، این شاخص تا ۱۸ آذرماه به سطح بالای ۶ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسیده و از این تاریخ به بعد هم‌زمان با کاهش نسبی ثبت‌شده در نرخ دلار، نیم سکه نیز روند نزولی را آغاز کرد و سرانجام در پایان این ماه در مرز ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان ایستاد.

کمترین رشد قیمتی در ربع سکه

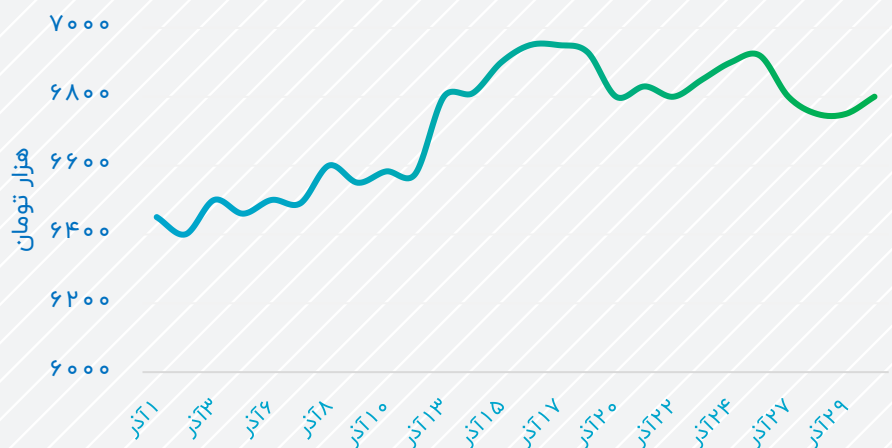
سومین شاخص موردبررسی در این حوزه ربع سکه است. در آغاز آذر ماه امسال قیمت ربع سکه در سطح ۳ میلیون

در حالی که قیمت اونس جهانی در آخرین ماه پاییز از سطح هزار و ۸۰۵ دلار با یک درصد افت به هزار و ۷۸۸ دلار رسید، بالا بودن نرخ ارز و تب انتظار افزایشی قیمت در بازار دلار موجب رشد قیمت سکه شد. طبق آمارهای به ثبت رسیده در سایت WWW.TGJU.COM قیمت سکه امامی در ابتدای آذرماه برابر با ۱۲ میلیون و ۵۳۰ هزار تومان بوده که در انتها پس از یک ماه با ۴.۵۶ درصد رشد به ۱۳ میلیون و ۲۴۰ هزار تومان ارتقا پیدا کرد. این در حالی بود که نوسان نیم سکه و ربع سکه به ترتیب بیشتر و کمتر از سکه تمام گزارش شد.

بالاترین رشد در نیم سکه

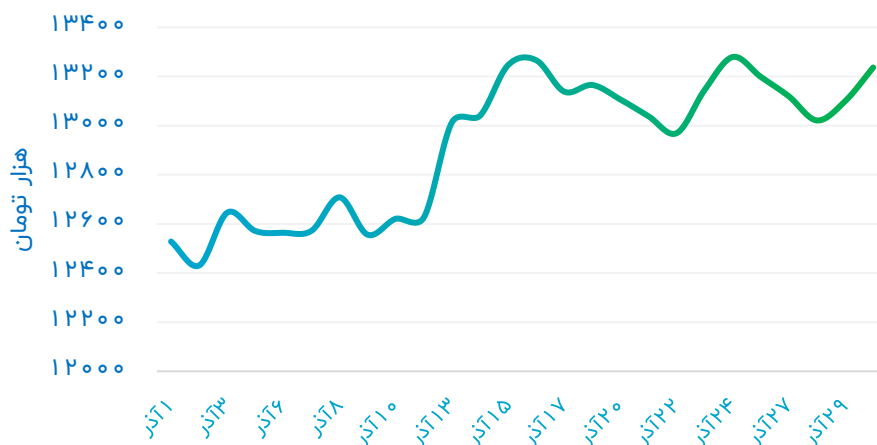
قیمت نیم سکه در آذر ماه سال جاری ۴.۶۵ درصد رشد داشته و از سطح ۶ میلیون و ۴۵۰ هزار تومان طبق آمارها به ۶ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان ارتقا پیدا کرده است. این بالاترین رشد ماهانه قیمت در میان سه شاخص موردبررسی در این مقطع بوده است.

روند قیمت روزانه نیم سکه در آذر ۱۴۰۰

منبع: شبکه اطلاع رسانی طلا و ارز tgju.org

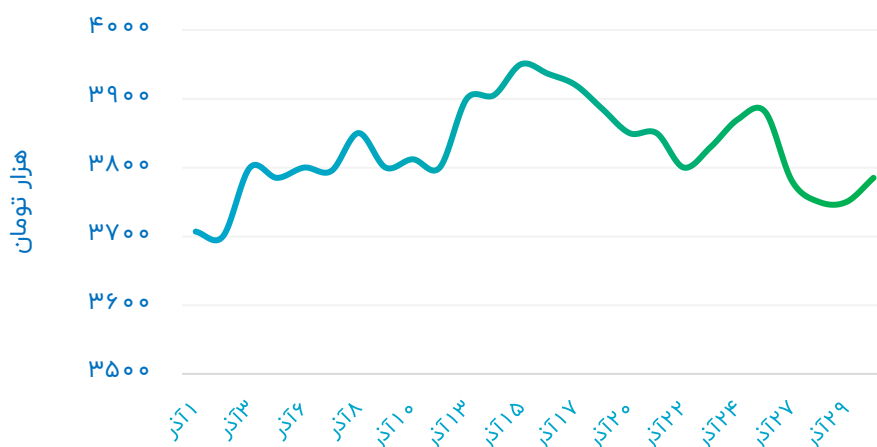
روند قیمت روزانه سکه امامی در آذر ۱۴۰۰

و ۷۰۷ هزار تومان قرار داشت. پس از آن تقریباً موازی با قیمت نیم سکه این شاخص به ۴ میلیون تومان نزدیک شده و در انتها با کاهش در بازار ارز تا سطح ۳ میلیون و ۷۸۵ هزار تومان تقلیل پیدا کرد.

مقایسه آمار ابتدایی و انتهای آذر ماه نشان می‌دهد ربع سکه رشدی معادل با ۱.۱۶ درصد ثبت کرده و در مقایسه با دو متغیر بالایی کمترین رشد را داشته است. به طور کلی برخی تحلیلگران اعتقاد دارند ربع سکه واکنش کم نوسان‌تری را به دلار نشان داده و این امر موجب شده تا تلاطم در این بازار به نسبت دو بازار دیگر در سطح پایین‌تری قرار داشته باشد.

روند قیمت روزانه ربع سکه در آذر ۱۴۰۰

سکه امامی

۱۲۴,۱۵۰,۰۰۰

کمترین قیمت سکه

۱۳۴,۳۵۰,۰۰۰

بیشترین قیمت سکه

سکه بهار آزادی

۱۲۱,۹۷۰,۰۰۰

کمترین قیمت سکه

۱۳۱,۰۶۰,۰۰۰

بیشترین قیمت سکه

بازار سرمایه

افت جمعی شاخص‌های بورس در آذر

در سومین ماه پاییز، بازار سرمایه ایتی قابل‌توجه را ثبت کرد. شاخص کل هم‌وزن در این ماه ۱۰ درصد افت ماهانه داشته که در مقایسه با ماه‌های دیگر بیشترین کاهش در سال جاری به شمار می‌آید. شاخص کل نیز با کاهشی ۶ درصدی در این ماه پس از اردیبهشت در رتبه دوم بیشترین افت ماهانه در سال ۱۴۰۰ قرار گرفت.

بیشترین افت ماهانه در شاخص هموزن

برخی از تحلیل‌گران شاخص کل هموزن در بورس را مهم‌تر از سایر متغیرهای بازار سرمایه می‌دانند. این شاخص در ابتدای آذر ماه برابر با ۳۸۶ هزار و ۹۳۳ واحد بوده که با ۱۰ درصد افت به ۳۴۸ هزار و ۲۰۹ واحد رسیده که بیشترین افت ماهانه در سال جاری بوده است.

کاهش بی‌سابقه ماهانه در شاخص هموزن می‌تواند علامت خطر جدی برای بورس در ادامه مسیر خود باشد.

افت خروج پول حقیقی در سومین ماه آذر

طی ماه آذر به طور متوسط روزانه ۲۵۴ میلیارد تومان از بورس خارج شده که در مقایسه با ماه قبل خود تقریباً ۱۹ درصد کاهش داشته است.

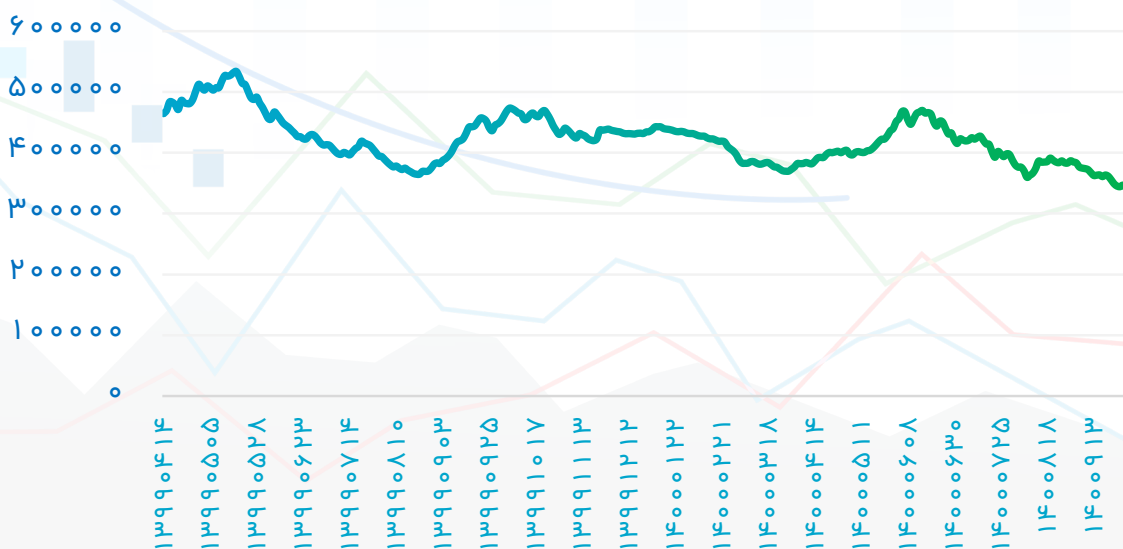
بررسی‌ها نشان می‌دهد بیشترین میزان خروج پول حقیقی در روز ۲۲ آذر به ثبت رسیده که برابر با ۵۲۴ میلیارد تومان بوده است. در روز ۳ آذر نیز بیشترین ورود پول حقیقی در این ماه رخ داده که برابر با ۲۳۸ میلیارد تومان بوده است. پس از آن اما آمارها تا پایان ماه همواره حکایت از خروج پول حقیقی در بورس داشته است.

بورس در آخرین ماه پاییز چند رکورد قرمز دیگر را ثبت و مانند سایر بازارهای دارایی مقطعی بحرانی را سپری کرد. در بررسی این بازار همواره شاخص‌هایی اعم از شاخص کل و شاخص هموزن از درجات اهمیت بالایی برخوردار بوده که در ارزیابی بازدهی بورس در هر مقطع مورد بررسی قرار می‌گیرد.

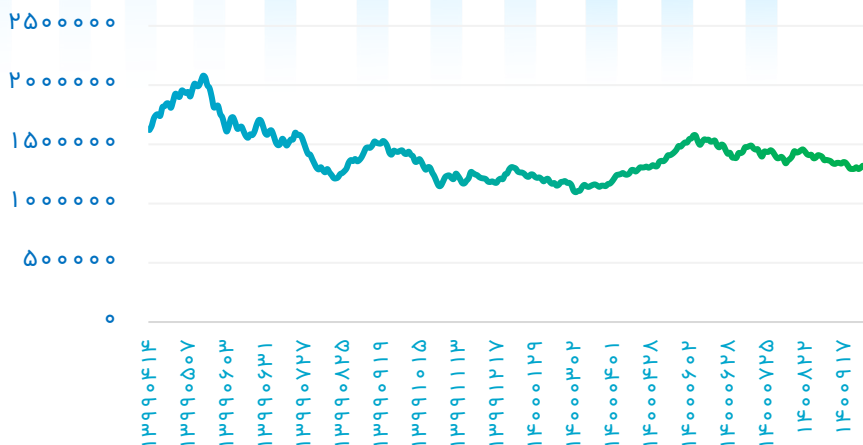
کاهش قابل توجه بازدهی کل بورس

در ابتدای آذر ماه شاخص کل بورس تهران برابر با ۱ میلیون و ۴۰۷ هزار و ۱۳۲ واحد بود که در طی سی روز با افتی ۶/۳ درصدی به یک میلیون و ۳۱۸ هزار و ۳۶۰ واحد رسید. پس از اردیبهشت، در سال جاری این بیشترین افت ماهانه در شاخص کل بورس بوده است. بررسی داده‌های ثبت شده شاخص کل بورس در این مقطع نشان می‌دهد روند نزولی این متغیر تا ۲۲ آذر ماه ادامه داشته و به کمتر از یک میلیون و ۳۰۰ هزار واحد رسید؛ اما پس از آن دوباره بورس روند افزایشی خود را آغاز کرده و در نهایت به ۱ میلیون و ۳۲۰ هزار واحد دست پیدا کرد.

روند یک ساله شاخص هموزن تا پایان آذر ۱۴۰۰

روند یک ساله شاخص کل تا پایان آذر ۱۴۰۰

منبع: وبسایت بورس تهران

کاهش ۵۰ درصدی معاملات خرد

ارزش کل معاملات به طور میانگین روزانه در این ماه برابر با ۱۹ هزار و ۱۳۳ میلیارد تومان بوده که نسبت به ماه قبل ۳/۳ درصد افزایش داشته است. بیشترین ارزش معاملات نیز به ۲۹ آذرماه تعلق داشته که برابر با ۱۲۰ هزار و ۷۳۶ میلیارد تومان بوده است.

با این حال روند معاملات خرد در این مقطع نشان می‌دهد ارزش این شاخص به طور متوسط روزانه برابر با ۳ هزار و ۲۸۴ میلیارد تومان بوده که در مقایسه با این رقم در ماه گذشته ۵۰ درصد کاهش داشته است.

کاهش عرض و تقاضا در آذرماه ۱۵.۴۶

آمارهای ثبت‌شده در خصوص میزان تقاضا در آذرماه نشان می‌دهد به طور متوسط صف خرید سهام در این مدت برابر با روزی ۱۱۸ میلیارد تومان و صف فروش معادل با روزی ۱۸۰ میلیارد تومان بوده است. مقایسه این رقم با ماه گذشته نشان می‌دهد تقاضا در این ماه ۵۷ درصد کاهش و عرضه ۳۱ درصد افت داشته است. در نهایت تفاضل متغیرهای خریدوفروش در سهام بورس آذرماه نشان‌دهنده مازاد عرضه در این بازار در مقطع مذکور بوده است.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
یکصد هزار ریال

50

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ایران پست

۵۰۰۰۰۰۰

تبریز

ایران پست

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

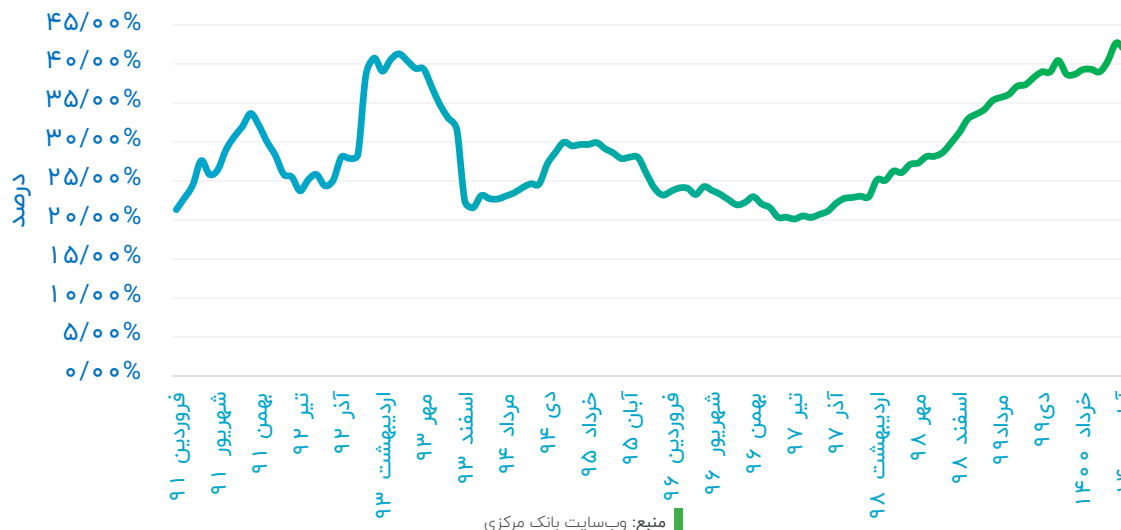
50

بازار پول

رکورد زنی در پایه پولی و ضریب فزاینده نقدینگی

پایه پولی آبان ماه به سطح ۵۴۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان رسیده و افزایشی ۱۷/۸ درصدی را در قیاس با پایان سال گذشته داشته است. مقایسه این رقم با سال‌های اخیر نشان می‌دهد این بیشترین افزایش هشت ماهه پایه پولی در تاریخ ۱۰ ساله کشور بوده است.

روند رشد نقطه‌ای نقدینگی در ۱۰ سال گذشته

نشان می‌دهد در این شاخص ۳۵/۸ درصد رشد ثبت‌شده که معادل با افزایش ۱۴۲ هزار و ۴۹۰ میلیارد تومان در این شاخص بوده است. از سوی دیگر با مقایسه شاخص مذکور با پایان سال گذشته مشاهده می‌شود پایه پولی در عرض هشت ماه رشدی ۱۷/۸ درصدی داشته است؛ یعنی معادل با ۸۱ هزار و ۶۱۴ میلیارد تومان.

این میزان بیشترین رشدی است که در بازه هشت ماهه نخست در کشور در دهه اخیر به ثبت رسیده است. در سال گذشته این رشد برابر با ۱۲/۸ درصد بوده و ۵ واحد درصد از میزان فعلی آن کمتر بوده است. از مهم‌ترین دلایل افزایش در پایه پولی می‌تواند افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی و رشد در نرخ تسعیر ارز باشد. با این حال این افزایش در صورتی که تداوم داشته باشد می‌تواند در صورت بروز در نقدینگی منجر به رشد تورم در کشور شود.

افزایش نقدینگی در ماه میانی پاییز

طبق آمارهای اعلام‌شده از سوی بانک مرکزی در میانه تابستان حجم نقدینگی به ۴ هزار

متغیرهای کلان اقتصادی همواره دورنمایی را از وضعیت تورمی در جامعه ترسیم می‌کنند. این متغیرها اعم از نقدینگی و پایه پولی در شرایطی که همراه با رشد بخش حقیقی اقتصاد نباشند، می‌توانند به افزایش قیمت‌ها و در نهایت تأثیر بر کاهش قدرت خرید افراد در جامعه منجر شوند. بررسی‌های انجام‌شده در خصوص پایه پولی در ماه میانی پاییز نشان از رشد قابل‌توجه این متغیر در این مقطع داشته است.

افزایش قابل‌توجه در رشد پایه پولی

پایه پولی در آبان ماه ۱۴۰۰ برابر با ۵۴۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به ثبت رسیده که در مقایسه با ماه قبل ۲/۵۶ درصد افزایش داشته است. بررسی رشد ماهانه این متغیر در سه ماه اخیر نشان می‌دهد از ماه مرداد تاکنون این رشد بی‌سابقه بوده و به طور کلی در افزایش ماهانه این شاخص مسیری صعودی شکل‌گرفته است؛ به عبارت دیگر مسیر رشد ماهانه پایه پولی هشدار شتاب‌افزایی در این متغیر را دربر دارد.

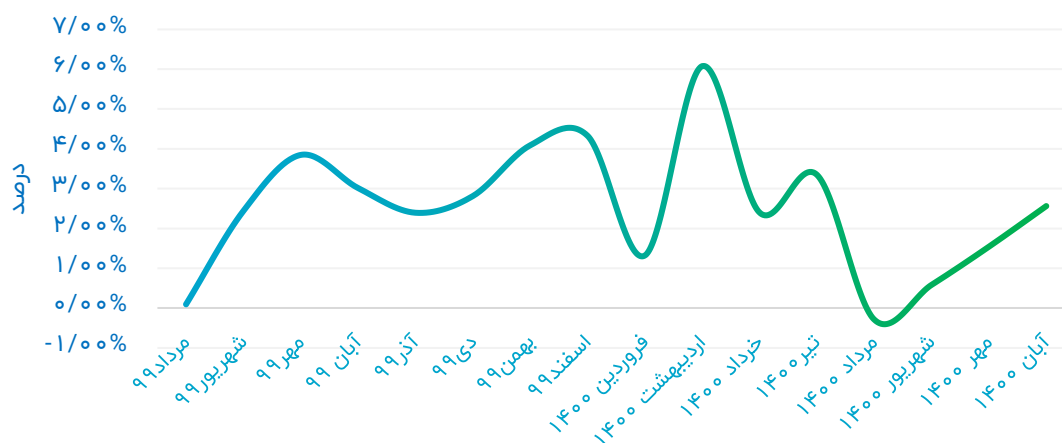
از سوی دیگر مقایسه این رقم با سال گذشته

هم رقم بالایی در کشور محسوب می‌شود که نشان از رشد بالای این شاخص در ماه میانی پاییز دارد. در پایان در صورتی که میزان نقدینگی را بر پایه پولی کشور تقسیم کنیم رقم حاصل برابر با ضریب فزاینده نقدینگی خواهد بود. این متغیر در ماه میانی پاییز برابر با ۸ واحد محاسبه شده است که بالاترین میزان این ضریب در تاریخ ده ساله کشور است؛ به عبارت دیگر هر میزان افزایش در پایه پولی با بیشترین ضریب در ماه‌های اخیر تبدیل به نقدینگی می‌شود که رقم خطرناکی برای وضعیت آینده تورمی در ایران محسوب می‌شود.

و ۳۱۶ هزار میلیارد تومان در کشور رسیده که نسبت به ماه قبل ۲/۱ درصد افزایش داشته است. مقایسه این رقم با سال گذشته نشان می‌دهد میزان افزایش در این شاخص برابر با هزار و ۲۷۷ میلیارد تومان و برابر با ۴۲ درصد بوده است. این در حالی است که بانک مرکزی در ادامه گزارش پولی خود از آبان ماه اشاره می‌کند ۲/۷ واحد درصد از این رشد نقطه‌ای نقدینگی در کشور در اثر پوشش آماری صورت گرفته است. بنابراین رشد واقعی نقدینگی را معادل با ۳۹/۳ درصد عنوان می‌کند. حتی اگر رشد واقعی در سطح ۳۹/۳ باشد باز

رشد ماهانه پایه پولی در اقتصاد ایران

منبع: وبسایت بانک مرکزی

تورم نقطه‌ای در کف ۱۴ ماهه

تورم ماهانه در آذرماه به کمترین حد خود در هفت ماه اخیر رسیده و در قاب سالانه نیز در کف ۱۴ ماهه قرار گرفت. بررسی تورم در میان دهک‌های هزینه‌ای نشان می‌دهد افزایش قیمت‌ها در این ماه به پردرآمدها در مقایسه با دهک‌های پایین‌تر فشار بیشتری وارد کرده است.

مرکز آمار هر ماه کارنامه‌ای را از وضعیت قیمت‌ها منتشر کرده و درنهایت متوسط شاخص قیمت مصرف‌کننده در هر مقطع را گزارش می‌دهد. مقایسه این رقم با بازه زمانی دلخواه گویای تورم یا افزایش قیمت در آن بازه است. این تورم در قاب ماهانه اکنون به ۱.۷ درصد رسیده و در مقایسه با رقم‌های پیشین روندی نزولی را ثبت کرده است.

کاهش سرعت

تورم ماهانه در کشور

مقایسه شاخص قیمت مصرف‌کننده در آذرماه با میانه پاییز نشان می‌دهد تورم ماهانه در این مقطع رشدی ۱.۷ درصدی داشته است. مقایسه این متغیر با ۷ ماه قبل خود نشان می‌دهد این کمترین میزان تورم ماهانه از ابتدای سال جاری بوده است. با این حال مقایسه شاخص قیمت مصرف‌کننده

به دو گروه اصلی در این مقطع نشان می‌دهد تورم خوراکی‌ها که در ماه‌های گذشته بالاتر از این متغیر در گروه غیرخوراکی‌ها بوده، در این ماه جهت حرکت خود را تغییر داده است.

در همین رابطه تورم ماهانه خوراکی‌ها در آذرماه برابر با ۱.۴ درصد و تورم غیرخوراکی‌ها نیز معادل با ۱.۸ درصد به ثبت رسیده است که نشان از سبقت تورم در کالاهای غیرخوراکی در این ماه داشته است.

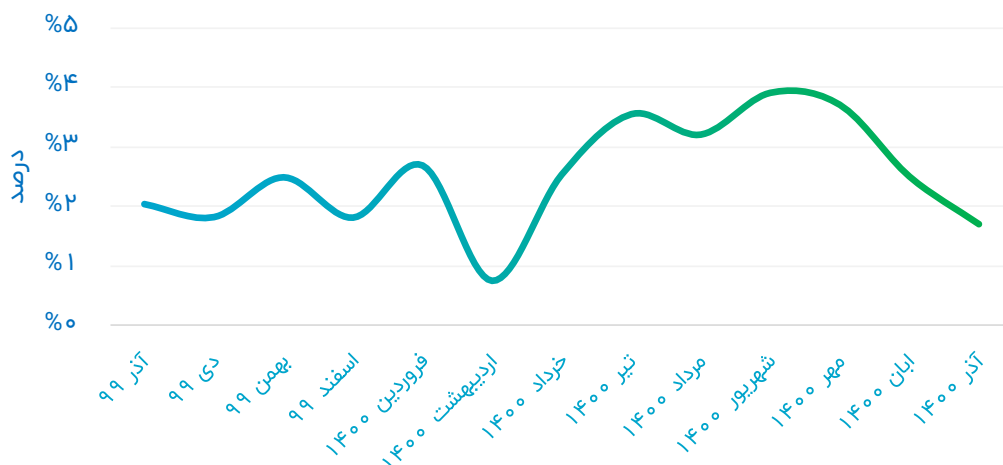
مقایسه تورم شهرها و روستاها اما نشان می‌دهد هنوز تورم ماهانه روستایی بالاتر از این شاخص در نقاط شهری کشور است. طبق آخرین اعلام مرکز آمار در این رابطه تورم شهری برابر با ۱.۶ درصد و تورم روستایی کشور معادل با ۱.۸ درصد ثبت شده که نشان از بالاتر بودن تورم ماهانه تجربه شده در نقاط روستایی دارد.

به طور کلی تفکیک تورم در بخش‌های کوچک‌تر در این ماه نیز نشان می‌دهد میوه‌ها و خشکبار در سومین ماه آذر کمترین تورم را داشته که برابر با منفی ۱.۱ درصد بوده است. بیشترین تورم در قاب ماهانه آذرماه نیز به محصولات طبقه‌بندی نشده در جای دیگر تعلق داشته که برابر با ۵.۵ درصد بوده است.

تورم بالاتر در خانه پردرآمدها

در ادامه بررسی رفتار تورمی در کشور می‌توان افزایش قیمت ثبت شده برای هرکدام از دهک‌های هزینه‌ای در کشور را نیز رصد کرد. در این رابطه نیز مرکز آمار، داده‌هایی را اعلام

روند تورم طی یکسال اخیر

منبع: مرکز آمار ایران

کمترین تورم نقطه‌ای در یک سال اخیر

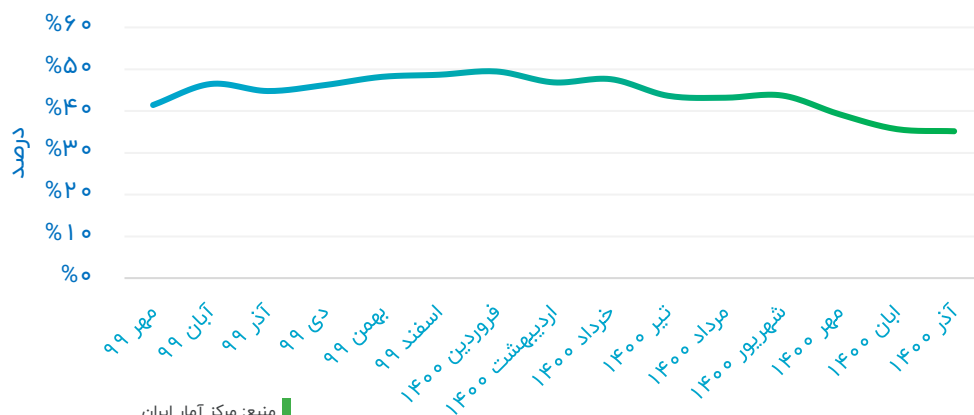
مقایسه شاخص قیمت مصرف‌کننده با موقعیت مشابه در سال گذشته نشان‌دهنده تورم نقطه‌ای در هر مقطع است. تورم نقطه‌ای آذر ماه برابر با ۳۵.۲ درصد محاسبه شده که در مقایسه با ۱۴ ماه اخیر کمترین میزان تورم نقطه‌ای به شمار می‌آید؛ به عبارت دیگر سرعت افزایش قیمت‌ها در این ماه در قیاس با ماه‌های قبل کاهش قابل‌توجهی پیدا کرده است.

این تورم اما در کالاهای خوراکی هنوز بالاتر از کالاهای غیرخوراکی به چشم می‌خورد. طبق آمارهای مرکز آمار در این بخش تورم نقطه‌ای کالاهای خوراکی برابر با ۴۱.۵ درصد و تورم نقطه‌ای در کالاهای غیرخوراکی معادل با ۳۱.۸ درصد در کل کشور بوده است.

کرده که قابل تأمل هستند. طبق این داده‌ها تورم ماهانه دهک دهم برابر با ۲.۳ درصد بوده که بالاترین میزان تورم ماهانه در میان سایر دهک‌ها بوده است.

این در حالی است که تورم ماهانه در دهک‌های نخستین معادل با ۱.۵ درصد رقم خورده است. بسط مشاهدات به تورم خوراکی‌ها و غیرخوراکی‌ها نشان می‌دهد که افزایش قیمت در کالاهای غیرخوراکی می‌تواند موجب شده باشد تا رشد هزینه‌ها بیشتر گریبان دهک‌های درآمدزای کشور را در این ماه بگیرد تا کم درآمدها. یکی از مهم‌ترین دلایل این افزایش قیمت می‌تواند ناشی از رشد نرخ دلار و کالاهای مرتبط با دلار باشد.

روند تورم نقطه‌ای در یک سال اخیر

منبع: مرکز آمار ایران

رکورد زنی در بازار باز در ماه آذر

عملیات هفتگی بازار باز در ماه‌های اخیر رونق بالایی پیدا کرده است و در همین رابطه در هفته پایانی آذر ماه بیشترین میزان بسط هفتگی پول در این بازار به ثبت رسیده و مسیر صعودی در هفته‌های گذشته را تداوم بخشید. در مقابل در بازار شبانه اعتبارات قاعده‌مند در سطح پایین‌تری قرار گرفته و روند صعودی نرخ بهره نیز متوقف شده است.

بانک مرکزی در هر هفته با عملیات در بازار باز و بازار بین‌بانکی سعی در مدیریت نقدینگی بانک‌ها و تنظیم مستقیم و غیرمستقیم نرخ سود بین‌بانکی دارد. بررسی آمارهای ثبت‌شده از عملیات هفتگی در بازار باز نشان از روند افزایشی در عملیات این بازار داشته که موجب رکورد زنی‌های بی‌سابقه در این بازار شده است.

روند افزایشی در بسط پول

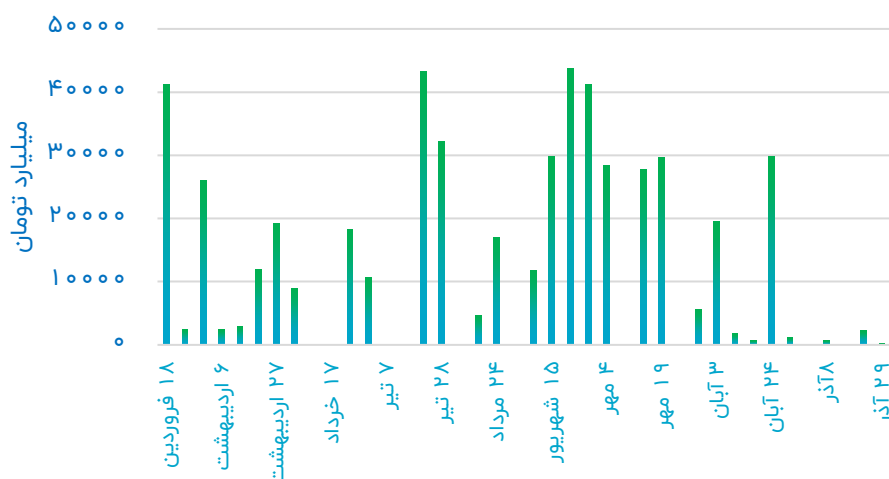
بیشترین میزان بسط نقدینگی تا قبل از هفته پایانی آذر بود؛ به عبارت دیگر هفته‌های پایانی آذر ماه همواره توأم با رکوردشکنی در این بازار بوده است.

نرخ سود در این بازار نیز رفتاری عجیب از خود برجای گذاشت. در هفته‌های ابتدایی بازار باز نرخ سود معادل با ۲۰.۱۳ درصد بوده که پس از آن تا سطح ۲۰.۲ درصد بالا رفت. در سه هفته پایانی آذر ماه این متغیر باز هم کاهش یافته و در نهایت در سطح ۲۰.۱۵ درصد آرام گرفت.

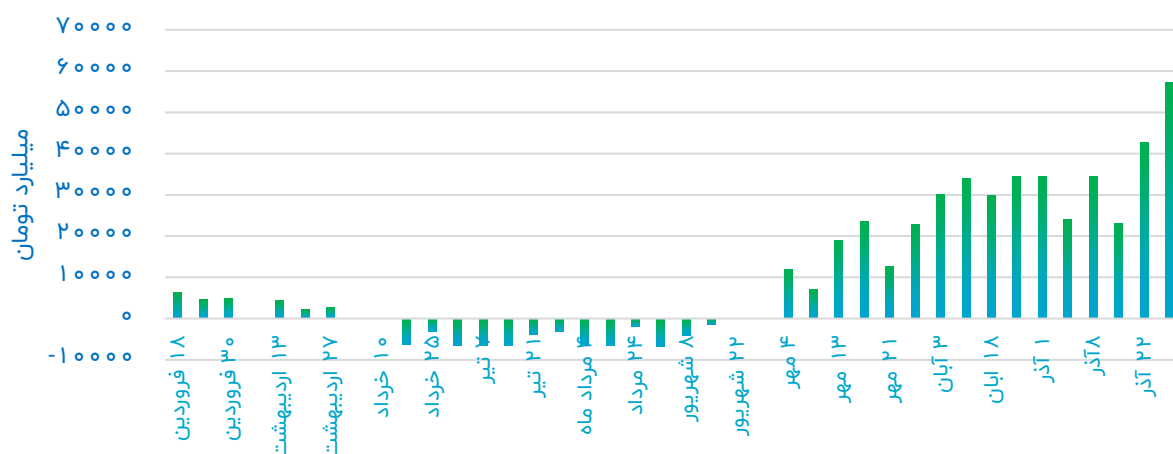
بانک مرکزی هر هفته می‌تواند با درصدی از اوراق عرضه‌شده بانک‌ها موافقت کرده و به ازای خرید آن مبلغی را در این بانک‌ها بسط می‌دهد. این میزان را می‌توان نمایانگر بسط هفتگی بانک مرکزی در بازار باز دانست. در ضمن هر کدام از بانک‌ها متعهد می‌شوند تا اوراق فروخته‌شده را با نرخ سود مشخص در بازار باز و تاریخ سررسید معلوم از بانک مرکزی بازخرید کنند.

رفتار هفتگی بانک مرکزی در این بازار نشان از بسط ۵۷ هزار و ۲۶۰ میلیارد تومان نقدینگی در آخرین هفته آذر ماه داشته است. این میزان بالاترین رقم تزریق هفتگی پول در میان تمام هفته‌های برگزاری بازار باز از ابتدا تاکنون بوده است. در هفته قبل از آن نیز بسط پول برابر با ۴۲ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بوده که

روند اعتبارات قاعده‌مند در سال ۱۴۰۰

روند قبض و بسط پول در بازار باز سال ۱۴۰۰

منبع: وبسایت بانک مرکزی

تومان رسید. این در حالی است که سطح این ارقام در هفته‌های پایانی تابستان بالاتر از ۳۰ هزار میلیارد تومان بود. کاهش اعتبارات قاعده‌مند در نهایت و سوق بانکها به سوی بازار باز موجب شد تا نرخ بهره افت کند. این نرخ در ابتدای آذر ماه برابر با ۲۱.۰۹ درصد بود که در انتها با ۰.۰۵ واحد درصد کاهش به ۲۱.۰۴ درصد تقلیل پیدا کرد.

تاریخ سررسید بازدهی برای بانکها نیز در میانه آذر ماه به ۱۴ روز ارتقا پیدا کرده که با کاهش نرخ سود دوباره به همان سطح ۷ روزه برگشت.

کساد بازار شبانه آذر

در بازار بین‌بانکی یا بازار شبانه بانکهای دارای کسری به سراغ بانکهای دارای مازاد رفته و سعی در استقراض نقدینگی با تاریخ سررسید کوتاه‌مدت دارند. نرخ سود موزون در این بازار همان نرخ بهره یا نرخ سود بین‌بانکی است که در حد فاصل بین نرخ سود کف و سقفی حرکت می‌کند که بانک مرکزی آن را تعیین می‌کند؛ یعنی ۱۴ تا ۲۲ درصد.

در آمارهای ثبت‌شده از فعالیت بانک مرکزی در این بازار مشاهده می‌شود اعتبارات قاعده‌مند در آذر ماه افت قابل‌توجهی را ثبت کرده است. این رقم در هفته ابتدایی آذر ماه برابر با هزار و ۹۰ میلیارد تومان و در انتها به ۱۲۰ میلیارد

افزایش معاملات در بازار اولیه حراج آذر

حجم اوراق بدهی دولتی در آذر ماه به بالاترین سطح خود در میان ماه‌های پاییز ۱۴۰۰ رسید. این رویداد موجب شد تا کل اوراق فروخته‌شده دولتی در این بازار به سطح ۶۰ هزار میلیارد تومان در طی ۲۴ مرحله برسد.

یکی از دلایل این افزایش را می‌توان به مسیر صعودی نرخ سود اوراق و عبور از مرز ۲۱.۵ درصد نسبت داد.

مجوز معامله‌ای در این بازار انجام‌نشده و در ماه بعد با فراهم شدن شرایط برگزاری بازار، سطح معاملات افزایش قابل‌توجهی پیدا کرد. درنهایت حجم اوراق فروخته‌شده در آذر ماه به بالاترین میزان ماهانه خود در پاییز ۱۴۰۰ رسیده و رکورد مهمی از خود برجای گذاشت.

به طور کلی اوراق فروخته‌شده در این بازار دارای سررسید و نرخ سودی مشخص هستند. افزایش نرخ سود به فراتر از ۲۱.۵ درصد یکی از عوامل جذاب کننده اوراق برای خریداران بوده که موجب شده تمایل مشتریان به مشارکت در این بازار بیشتر باشد.

بررسی ارقام فروخته‌شده از اوراق عرضه‌شده دولتی در بازار اولیه نشان می‌دهد تمایل خریداران به تاریخ سررسیدهای بالاتر از دو سال کمتر است؛ به عبارت دیگر بانک‌ها و نهادهای تأمین سرمایه در این بازار انتظار افزایش نرخ سود در اوراقی دارند که سررسید آن‌ها کمتر از دو سال باشد.

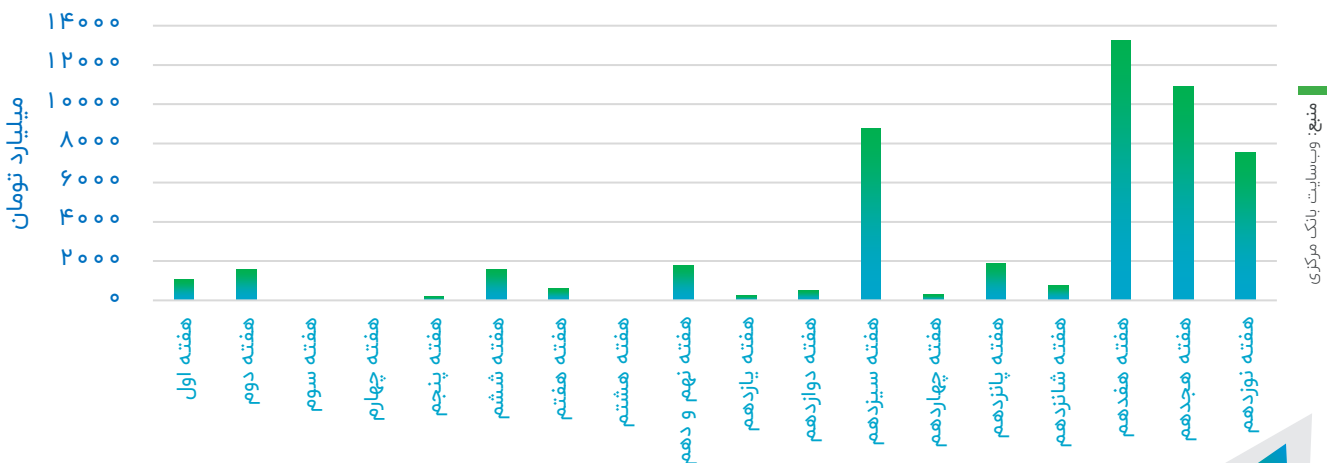
یکی از مسیرهای دولت برای درآمدزایی فروش اوراق بدهی دولتی در بازار اولیه حراج اوراق است. در این بازار دولت پولی را خلق نمی‌کند و از این طریق می‌تواند بدون افزایش تورم در جهت تأمین کسری بودجه حرکت کند. این بازار در آذر ماه رشدی قابل‌توجه پیدا کرده و از دو ماه نخست پاییز امسال پیشی گرفت.

رکورد فروش اوراق بدهی دولتی در آذر

در آخرین ماه پاییز ۱۴۰۰ دولت توانست در مجموع ۹ هزار و ۱۵۸ میلیارد تومان اوراق بدهی دولتی خود را به مشتریان خود اعم از بانک‌ها و نهادهای تأمین سرمایه بفروشد. سهم بانک‌ها از خرید اوراق بدهی در این مدت ۲ هزار و ۵۶۰ میلیارد تومان و بورسی‌ها تقریباً ۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان بوده است.

روند خرید و فروش اوراق بدهی در این بازار نشان می‌دهد در ماه اول پاییز به دلیل فقدان

روند حراج اوراق بدهی دولتی در سال ۱۴۰۰

منبع: وبسایت بانک مرکزی

سطح پایین مشارکت بانکها در خرید اوراق

از سوی دیگر مقایسه سطح مشارکت نهادهای مالی و بورسیها در خرید اوراق بدهی دولتی نشان می‌دهد در بیست و چهار مرحله سپری شده در حراج اوراق بدهی تا پایان آذر ماه مجموعاً ۶۰ هزار میلیارد تومان اوراق به فروش رسیده که ۴۱ درصد آن را بانکها و ۵۹ درصد آن را بورسیها خریداری کرده‌اند.

آنچه به وضوح دیده می‌شود کاهش سطح مشارکت نهادهای مالی در بازار اولیه است. بخش بزرگی از دلایل کاهش مشارکت را می‌توان در وضع بد نقدینگی این نهادها در پاییز امسال جستجو کرد. افزایش بانکهای دارای کسری در این مدت موجب بسط بالای پول در بازار باز شده و دارایی بانکها برای مشارکت در بازار اولیه را کاهش داده است.

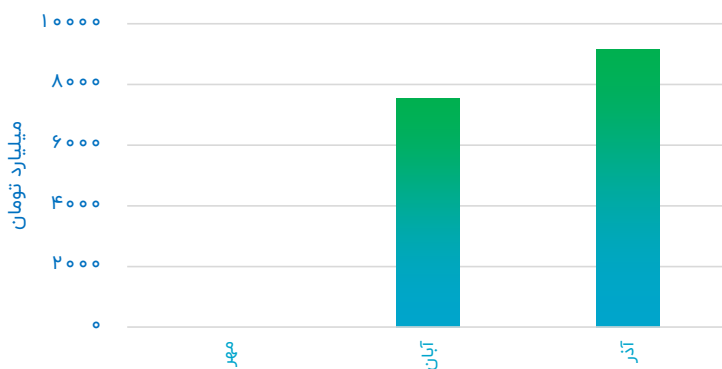
از سوی دیگر بدبینی بورسیها به بازدهی بورس در سال آینده را می‌تواند یکی از عواملی برشمرد که این دسته از مشتریان را سوق بیشتری به خرید اوراق داده است.

مسیر دشوار دولت در تأمین کسری بودجه

در نهایت دولت در سال گذشته توانست ۱۲۵ هزار میلیارد تومان از کسری بودجه خود را در قالب خرید اوراق بدهی دولتی در این بازار تأمین کند. در صورتی که در سال جدید نیز هدف دولت جدید دستیابی به فروش

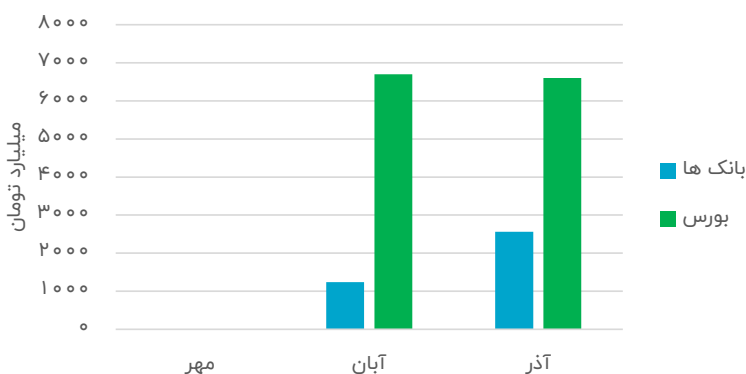
سال قبل باشد باید ۶۵ هزار میلیارد تومان دیگر اوراق در عملیات هفتگی بازار اولیه بفروشد. با توجه به آن که تا پایان سال تقریباً ۱۲ هفته دیگر باقی مانده، دولت نیازمند متوسط فروش ۵ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان اوراق در هر مرحله است. این در حالی است که در ۲۴ مرحله سپری شده به طور متوسط تنها ۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اوراق فروخته است.

کل خرید ماهانه اوراق بدهی در پاییز ۱۴۰۰

منبع: وبسایت بانک مرکزی

مقایسه سهم خرید اوراق بدهی در پاییز ۱۴۰۰

منبع: وبسایت بانک مرکزی

بازار مسکن

جهش معاملات مسکن در آخرین ماه پاییز

قیمت هر متر مربع زمین مسکونی در آخرین ماه پاییز برابر با ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان بود که در مقایسه با ماه قبل رشدی ۱.۸ درصدی داشته است. با این وجود رشد بالای تعداد معاملات در این ماه نشان از هجوم بالای معامله‌گران به بازار مسکن در آذر امسال دارد. قیمت مسکن تهران بر اساس داده‌های منتشرشده از سوی بانک مرکزی رشد ۱.۸ درصدی را ثبت کرد. این نهاد در هر ماه اطلاعی را از وضعیت متوسط قیمت‌ها در هر منطقه در اختیار عموم قرار می‌دهد. مقایسه قیمت‌ها و میزان معاملات در هر مقطع نشان‌دهنده وضعیت بازار مسکن در این مقطع خواهد بود.

افزایش ۱/۸ درصدی در قیمت مسکن

طبق آمارهای بانک مرکزی در آخرین ماه پاییز، قیمت یک متر زمین مسکونی به طور متوسط به ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده که بالاترین میزان قیمت در سال جاری بوده است. مقایسه این رقم با ماه گذشته نشان می‌دهد در این ماه رشدی ۱.۸۴ درصدی در این بازار به ثبت رسیده که بالاترین درصد افزایش قیمت در پاییز امسال بوده است.

مقایسه این رقم با سال گذشته نیز نشان می‌دهد نوار نزولی رشد سالانه قیمت‌ها که از ۱۴ ماه پیش آغاز شده بود اکنون متوقف شده است. در همین رابطه در حالی که رشد نقطه‌ای قیمت مسکن در آبان ماه برابر با ۱۷.۷ درصد ثبت شده بود، در ماه پاییز این متغیر با ۳.۵ واحد درصد افزایش به ۲۱.۲ درصد ارتقا پیدا کرده است.

رشد قیمت مسکن به تفکیک مناطق

تفکیک بررسی قیمت مسکن به مناطق ۲۲ گانه تهران نیز نشان می‌دهد در آخرین ماه پاییز منطقه ۶ و منطقه ۱۲ بیشترین رشد قیمت را در این مقطع داشته‌اند. منطقه ۶ با رشدی معادل ۱۱.۷ درصد بیشترین سطح ماهانه افزایش قیمت را در آذر ماه ثبت کرده و این رشد ماهانه برای منطقه ۱۲ برابر با ۹.۲۵ درصد به ثبت رسیده است.

از سوی دیگر مناطق ۸، ۱ و ۲۲ بیشترین میزان افت قیمت را در بازه ماهانه داشته‌اند. در منطقه ۸ قیمت مسکن نسبت به ماه گذشته ۵.۳ درصد افت داشته که بیشترین میزان افت در بازار مسکن در این ماه بوده است. منطقه ۱ نیز دومین رکورد پایین را در این ماه با منفی ۵.۰۱ درصد به ثبت رسانده است.

در انتها منطقه ۱ با متوسط متری ۶۹ میلیون تومان گران‌ترین منطقه تهران و منطقه ۱۸ با متوسط متری ۱۵ میلیون و ۸۱۰ هزار تومان ارزان‌ترین منطقه در این مقطع بوده است.

افزایش بی‌سابقه تعداد معاملات در بازار

مسکن

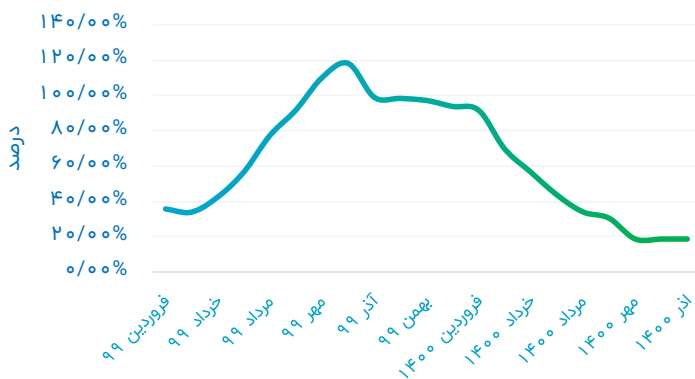
بخش دیگر آمارها در بازار مسکن نشان می‌دهد در سومین ماه پاییز تعداد معاملات در بازار مسکن به ۹ هزار و ۷۷۲ معامله رسیده و نسبت به ماه گذشته ۳۳.۸ درصد افزایش داشته است. این بالاترین میزان رشد تعداد معامله در میان ماه‌های پاییز امسال بوده است. مقایسه این رقم با سال گذشته نشان می‌دهد در بازار مسکن تهران در طول یک سال جهشی ۲۸۲ درصدی ثبت شده که در ۵ سال اخیر بی‌سابقه بوده است.

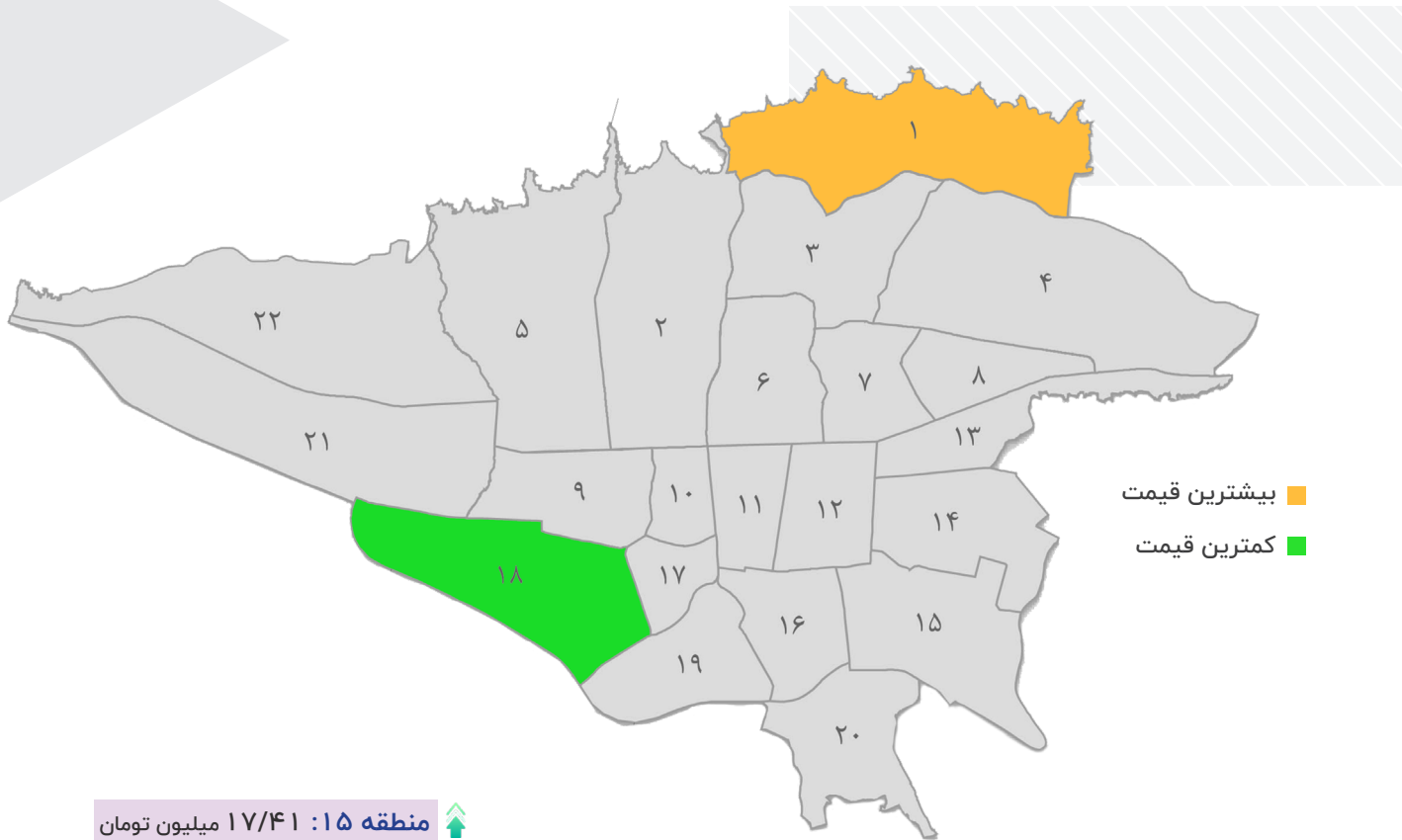
این افزایش نشان‌دهنده هجوم برخی از معامله‌گران به بازار مسکن بوده که در این ماه شدت بیشتری پیدا کرده است. بررسی آمار خرید و فروش در این حوزه به تفکیک مناطق در آذر ۱۴۰۰ نشان می‌دهد در مناطق ۱۹، ۲۲ و منطقه ۱۰ بیشترین رشد در معاملات صورت گرفته است.

منطقه ۱۹ با ۷۳.۲ درصد رکورددار رشد معامله در این ماه بوده و منطقه ۲۲ با ۵۲ درصد رتبه دوم را داشته است. در این میان فقط منطقه ۱۷ افت تعداد معاملات را داشته که برابر با ۱.۱۵ درصد بوده است.

در نهایت بررسی آمارهای معاملات در بازار مسکن نشان می‌دهد بیشترین تعداد معاملات در منطقه ۵ رخ داده که برابر با هزار و ۴۰۰ فقره بوده و در منطقه ۱۹ نیز کمترین میزان معاملات رخ داده که برابر با ۹۷ فقره بوده است.

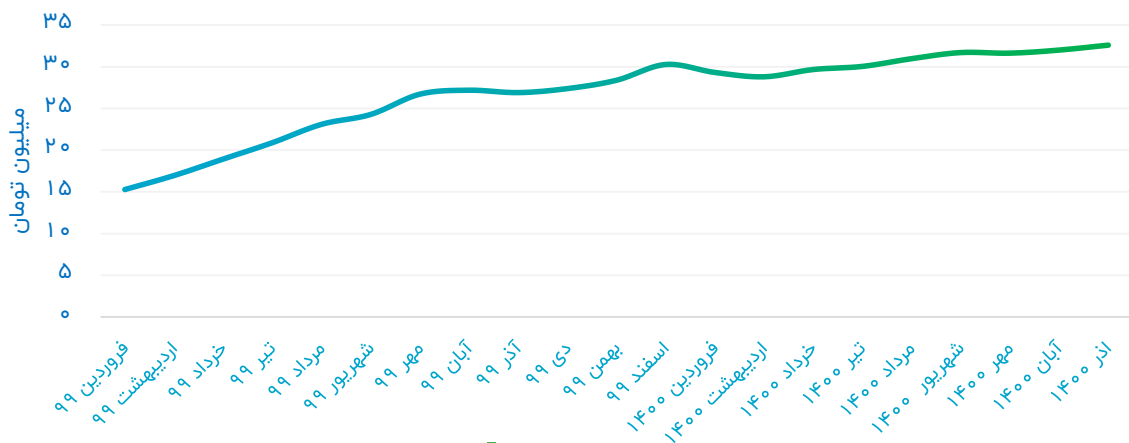
روند رشد نقطه‌ای قیمت مسکن

منطقه ۱۵: ۱۷/۴۱ میلیون تومان	منطقه ۸: ۲۸/۲۷ میلیون تومان	منطقه ۱: ۶۹/۰۸ میلیون تومان
منطقه ۱۶: ۱۶/۸۷ میلیون تومان	منطقه ۹: ۲۲/۶۳ میلیون تومان	منطقه ۲: ۵۰/۴۳ میلیون تومان
منطقه ۱۷: ۱۷/۰۳ میلیون تومان	منطقه ۱۰: ۲۱/۶۶ میلیون تومان	منطقه ۳: ۶۱ میلیون تومان
منطقه ۱۸: ۱۵/۸۱ میلیون تومان	منطقه ۱۱: ۲۱/۹۵ میلیون تومان	منطقه ۴: ۳۵/۱۱ میلیون تومان
منطقه ۱۹: ۱۷/۲۴ میلیون تومان	منطقه ۱۲: ۲۰/۴۳ میلیون تومان	منطقه ۵: ۳۹/۸۲ میلیون تومان
منطقه ۲۰: ۱۷/۲۷ میلیون تومان	منطقه ۱۳: ۲۸/۹۵ میلیون تومان	منطقه ۶: ۴۸/۲۴ میلیون تومان
منطقه ۲۱: ۲۳/۹۵ میلیون تومان	منطقه ۱۴: ۲۴/۴۲ میلیون تومان	منطقه ۷: ۳۱/۰۸ میلیون تومان
منطقه ۲۲: ۳۰/۹۵ میلیون تومان		

روند ماهانه متوسط قیمت یک متر مربع زمین مسکونی در تهران

منبع: وبسایت بانک مرکزی

صادرات ایران

کارنامه ایران در صادرات و واردات آذر ۱۴۰۰

بر اساس آمارهای گمرک در هشت ماه نخست ابتدایی سال جاری ۳۱.۱ میلیارد دلار صادرات از ایران انجام شده و ارزش واردات کالایی ایران نیز برابر با ۳۲ میلیارد دلار بوده است. در همین خصوص بیشترین سهم در مقاصد صادراتی ایران در این بازه چین و بالاترین میزان واردات کشور نیز از سوی امارات متحده عربی بوده است. تجارت خارجی ایران اعم از صادرات و واردات کالاها یکی از بخش‌های مهم و تأثیرگذار بر اقتصاد کلان کشور و در نهایت وضعیت رفاه عموم جامعه است. بررسی آمارهای به ثبت رسیده در سایت گمرک در ۸ ماه نخست سال جاری نشان از عبور میزان صادرات کالاها در ایران از مرز ۳۱ میلیارد دلاری داشته است.

صادرات ۹ میلیارد دلاری به چین

در هشت ماه نخست امسال در کل تقریباً ۳۱ میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار کالا از ایران به کشورهای مقصد صادر شده که بیشترین میزان آن به مقصد کشور چین بوده است. طبق آمارهای سایت گمرک در مقطع مورد نظر ۹ میلیارد و ۷۷ میلیون دلار کالا به این کشور صادر شده است.

رتبه دوم در مقاصد صادراتی ایران نیز به کشور عراق تعلق داشته که معادل با ۶ میلیارد و ۱۳۳ میلیون دلار بوده است. کشورهای ترکیه، امارات متحده عربی و افغانستان نیز رده‌های سوم تا پنجم را در این رتبه‌بندی ثبت کرده‌اند.

در بررسی تفکیکی کالاهای صادراتی در این مقطع مشاهده می‌شود همچنان بیشترین سهم در صادرات ایران را متانول با ارزشی معادل با ۱ میلیارد و ۴۴۰ میلیون دلار در عرض ۸ ماه داشته است. ۹۲ درصد از این رقم به چین، ۶.۸ درصد به هند و بقیه آن به کشورهای نظیر عراق، ترکیه و ... صادر شده است.

پلی‌اتیلن و محصولات نیمه تمام از آهن نیز رده‌های بعدی بالاترین میزان صادرات ایران در این مدت بوده است. رقم دیگری که در کنار سطح صادرات ایران از اهمیت بالایی برخوردار است ارزش واردات از سایر کشورها به ایران در بازه مشابه است.

میزان واردات امارات از مرز ۱۰ میلیارد دلار گذشت

طبق آمارهای سایت گمرک ۳۲ میلیارد دلار کالا در طی هشت ماه ابتدایی سال ۱۴۰۰ به ایران وارد شده که تقریباً ۹۰۰ میلیون دلار بیش از ارزش صادرات در این بازه زمانی بوده است.

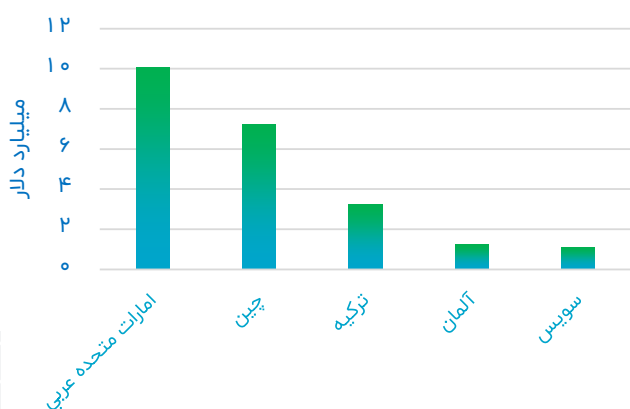
در میان مبداهای وارداتی تا پایان آبان ماه مشاهده می‌شود بیشترین میزان واردات از کشور امارات متحده عربی بوده که برابر با ۱۰ میلیارد دلار بوده است؛ یعنی تقریباً ۳۲ درصد کل واردات ایران در این مدت از سوی امارات متحده عربی بوده است.

در درجه‌بندی ارزش واردات به ایران، کشور چین دومین رکورد را ثبت کرده که برابر با ۷ میلیارد و ۲۱۷ میلیون دلار بوده است. کشورهای ترکیه، آلمان و سوئیس نیز رده‌های بعدی را در این دسته‌بندی داشته‌اند.

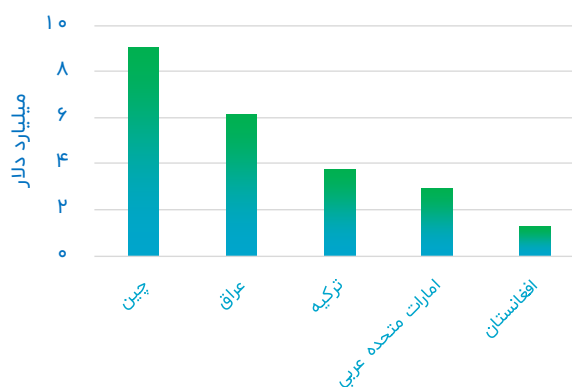
تفکیک آمارهای مورد بررسی در بخش واردات نیز نشان می‌دهد گوشی تلفن همراه با ارزشی معادل با ۲ میلیارد و ۵۳۷ میلیون دلار رکورددار بیشترین میزان واردات در این مقطع بوده است.

۹۸.۹ درصد از این میزان از سوی امارات وارد شده و بقیه آن از کشورهای نظیر چین، عراق و ویتنام بوده است. دومین رکورد در میان کالاهای وارداتی نیز به ذرت دامی تعلق داشته است. سهم واردات این کالا نیز در ۸ ماه اخیر معادل با ۲ میلیارد و ۸۵ میلیون دلار بوده است. بیشترین سهم واردات از این کالا را امارات متحده عربی داشته است. بر اساس آمارهای ثبت شده در گمرک در بازه مذکور یک میلیارد و ۲۲۲ میلیون دلار ذرت دامی در ایران از امارات وارد شده که سهمی معادل با ۵۸.۶ درصد داشته است. ۱۶۱ میلیون دلار ذرت دامی نیز بر اساس این آمارها از انگلستان وارد شده که با سهمی ۷.۷۲ درصدی دومین سهم را در این رده‌بندی داشته است.

بیش‌ترین مبداهای وارداتی ایران در ۸ ماه نخست سال

بیش‌ترین مقاصد صادراتی ایران در ۸ ماه نخست سال

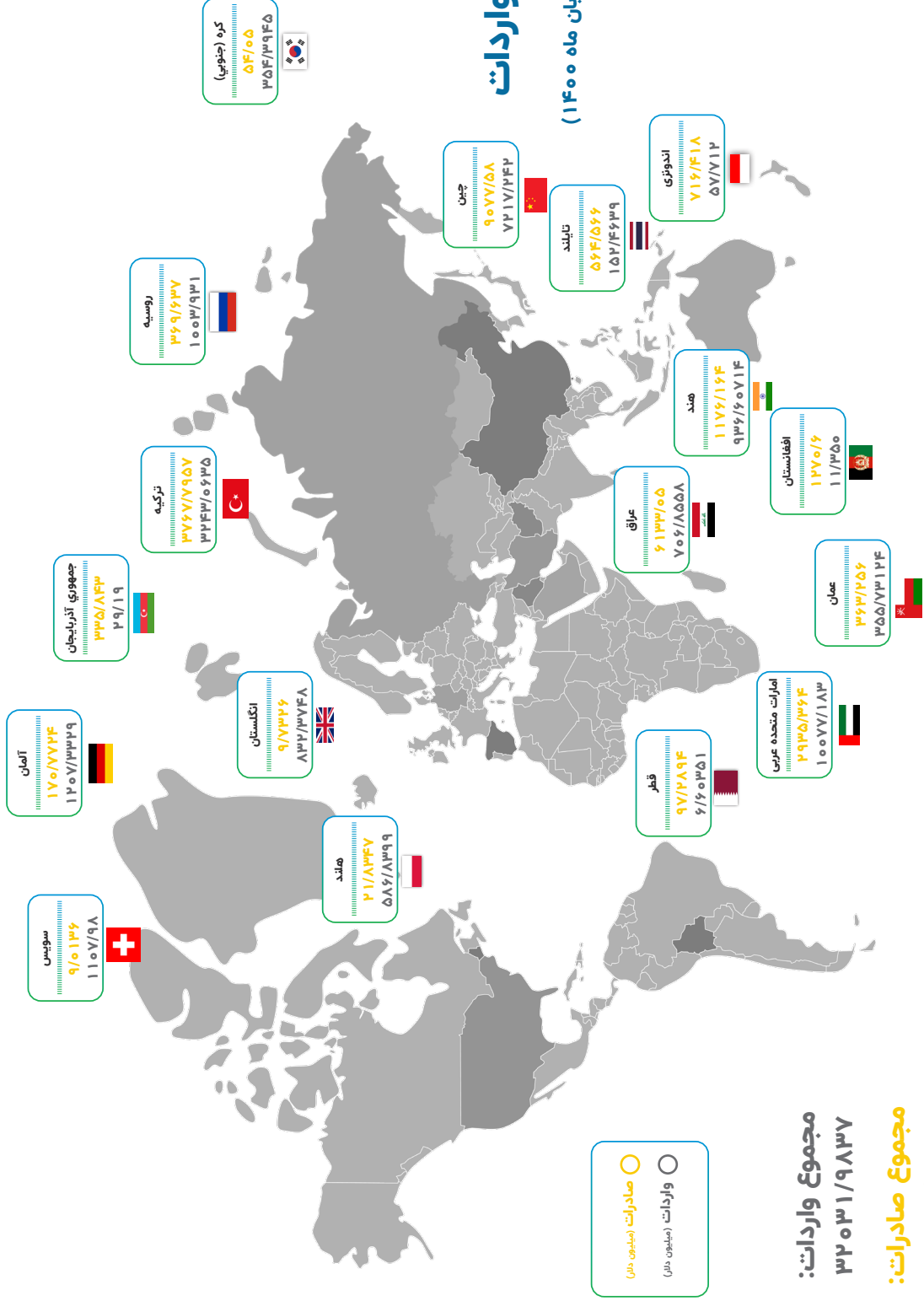

منبع: وبسایت گمرک کشور

ایران (تا پایان آبان ماه ۱۴۰۰)

صادرات و واردات

میزان

بازارهای جهانی

تغییر در بازارهای جهانی

در پرونده بازارهای جهانی به بررسی روندها و علل تغییرات در بازارهای کلیدی زیر می‌پردازیم:

- فلزات گرانبها
- نفت، گاز و پتروشیمی
- فلزات اساسی

پایان سال نزولی طلا

عملکرد سالانه طلا و نقره

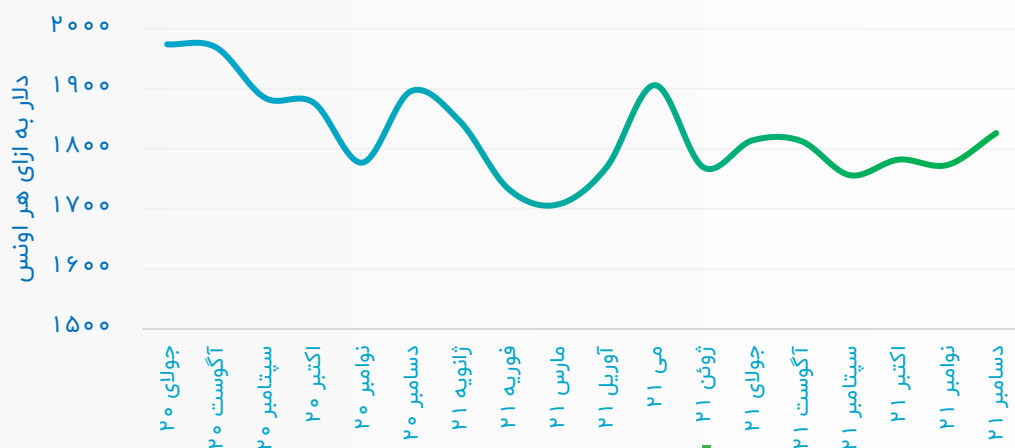
به طور کلی در سال ۲۰۲۱ میلادی طلا در هفت ماه بازدهی ماهانه منفی را به ثبت رساند و در پنج ماه باقی‌مانده صعودی بود تا از شدت افت قیمتی آن کاسته شود. بهترین ماه طلا در سالی که گذشت مربوط به ماه می است که طی آن طلا در حدود ۷.۸ درصد رشد قیمتی داشت. در ماه می طلا در مقطعی به بالای مرز روانی مهم ۱۹۰۰ دلاری نیز صعود کرده بود؛ اما دقیقاً ماه بعد از آن بدترین ماه طلا در سال ۲۰۲۱ رقم خورد. در ماه ژوئن قیمت هر اونس طلا بیش از ۷ درصد کاهش داشت که این بدترین عملکرد ماهانه طلا بود.

نقره نیز دقیقاً مانند طلا در هفت ماه از دوازده ماه سال ۲۰۲۱ صعودی بود و پنج ماه نیز عملکرد قیمتی منفی داشت. در ماه می بهترین عملکرد ماهانه نقره رقم خود که طی آن قیمت نقره بیش از ۸ درصد افزایش پیدا کرد و بدترین ماه نیز ماه مارس بود. نقره طی ماه مارس در حدود ۸.۴ درصد از ارزش خود را از دست داد.

قیمت هر اونس طلا در بازار جهانی در آخرین ماه از سال میلادی با رشد حدود ۳ درصدی همراه بود هر چند که این رشد نیز نتوانست بازدهی سالانه طلا در سال ۲۰۲۱ میلادی را از بین ببرد. طلا کار خود در سال ۲۰۲۰ را بالاتر از مرز ۱۸۰۰ دلاری و در محدوده قیمتی ۱۸۲۷ دلاری به پایان برد تا این فلز گران‌بها در سالی که گذشت در حدود ۵ درصد بازدهی سالانه منفی را ثبت کند. آمارها نشان می‌دهد که این بدترین عملکرد سالانه طلا از سال ۲۰۱۵ بوده است. در ابتدای سال جاری به دلیل وجود محرک‌های مالی و برنامه‌های حمایتی بانک‌های مرکزی بزرگ و همچنین وجود نااطمینانی بسیاری از تحلیل گران نظر به صعود طلا داشتند، اما سرعت‌بالای کنترل پاندمی کرونا به ویژه در اقتصادهای بزرگ و بهبود چشم‌انداز اقتصادی سبب شد تا طلا نتواند عملکرد مطلوبی در سال ۲۰۲۱ داشته باشد.

نقره نیز با اینکه در میانه سال تا مرز ۲۹ دلاری نیز پیشروی کرده بود اما در پایان ماه دسامبر به محدوده ۲۳.۲ دلاری سقوط کرد تا این فلز ارزشمند نیز عملکرد سالانه منفی را به ثبت برساند. نقره در سالی که گذشت بیش از ۱۲ درصد از ارزش خود را از دست داد.

روند قیمت طلا در یک سال اخیر

منبع: investing.com

صعود دسامبر روی موج اوراق خزانه‌داری

تحلیل‌گران مهم‌ترین عامل صعود قیمت طلا در روزهای آخر ماه دسامبر را کاهش نرخ سود اوراق خزانه‌داری آمریکا می‌دانند. به طور معمول یکی از بازارهای مرتبط با بازار طلا بازار اوراق خزانه‌داری آمریکا است که نرخ سود در آن بازار هزینه فرصت نگهداری طلا به حساب می‌آید؛ به عبارت دیگر قیمت طلا با نرخ سود اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکا رابطه‌ای معکوس دارد. البته عوامل دیگری نیز سبب شدند تا صعود قیمت طلا در روزهای انتهایی سال محدود بماند. یکی از این عوامل سیگنال‌های اقتصادی امیدوارکننده از اقتصاد آمریکا بود. داده‌های بازار کار بزرگ‌ترین اقتصاد جهان در ماه دسامبر حکایت از کاهش تعداد بیکاران داشت که این موضوع ترس از اختلال در روند احیای اقتصاد این کشور در بازارهای جهان را کاهش داد. موضوعی که به طور کلاسیک همواره به ضرر طلا تمام می‌شود. همچنین یکی دیگر از عواملی که سبب کاهش سرعت رشد طلا در ماه آخر سال شد خیز مجدد شاخص دلار در مسیر صعودی بود. شاخص دلار نیز به طور معمول رابطه‌ای معکوس با بازار طلا دارد. با توجه به چشم‌انداز افزایش نرخ بهره هدف توسط فدرال رزرو در سال آینده شاخص دلار چشم‌اندازی صعودی دارد.

پایان سال صعودی نفت

در حالی که تحلیل گران بازار نفت پیش‌بینی می‌کردند که قیمت نفت در ماه دسامبر به دلیل شیوع سویه آفریقایی کرونا کاهش چشمگیری داشته باشد، اما نفت بی‌اعتنا به او میکرون در ماه دسامبر روند صعودی قابل‌توجهی داشت که کارشناسان دلیل اصلی آن را اختلال در عرضه نفت می‌دانند. قیمت هر بشکه نفت برنت پس از اینکه در ماه نوامبر کاهش ۱۵ درصدی را تجربه کرده بود در ماه دسامبر بیش از ۱۰ درصد افزایش پیدا کرد تا مجدداً به مرز ۸۰ دلاری نزدیک شود.

کارنامه یک ساله نفت و گاز

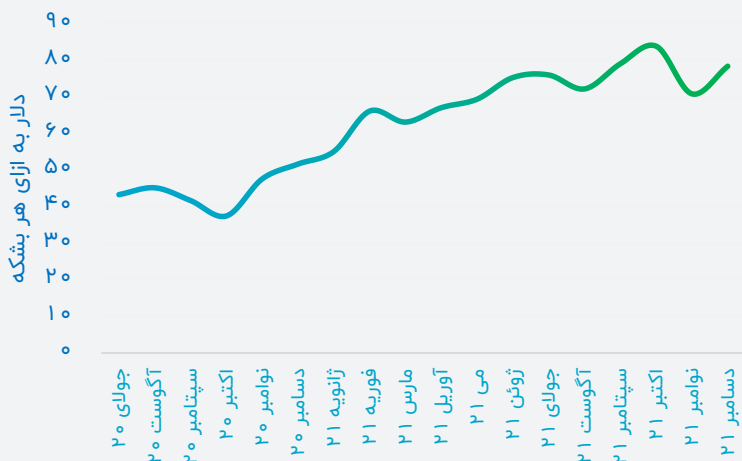
به طور کلی هم نفت و هم گاز سالی با جهش قیمت را رقم زدند. دلیل اصلی این رشد قیمتی ریکاوری اقتصادی جهان پس از سال ۲۰۲۰ میلادی بود که در آن قیمت نفت و گاز به دلیل تقاضای پایین افت شدیدی را تجربه کرده بودند و بسیاری از تحلیل گران رشد قیمت در سال ۲۰۲۱ را پیش‌بینی می‌کردند.

عملکرد یک ساله نفت برنت نشان می‌دهد ۹ ماه عملکرد قیمتی این شاخص نفتی مثبت بوده است و فقط سه ماه عملکرد کاهشی را ثبت کرده است. بالاترین رشد ماهانه قیمت نفت برنت مربوط به ماه فوریه است که در آن ماه بیش از ۲۰ درصد رشد قیمتی داشت. بدترین ماه نفت برنت در سال ۲۰۲۱ نیز مربوط به

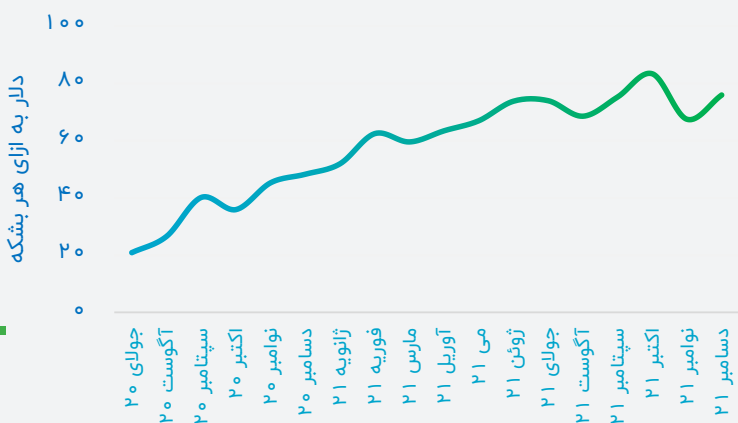
قیمت هر بشکه نفت وست تگزاس اینترمدیت نیز هم جهت با دیگر شاخص پایه نفتی سال را به پایان برد. وست تگزاس اینترمدیت پس از ریزش ۱۹ درصدی در ماه نوامبر در ماه بعد از آن یعنی ماه دسامبر بیش از ۱۲ درصد افزایش داشت تا سال میلادی را در حوالی قیمت ۷۵ دلار به پایان ببرد. با این وجود اما قیمت گاز طبیعی مسیری متفاوت از قیمت نفت داشت. قیمت گاز طبیعی که در بازه ماه‌های آوریل تا سپتامبر جهش بالایی را رقم‌زده بود و تا سقف ۶.۴۶ دلار به ازای هر بی‌تی‌یو پیش‌رفته بود در سه ماه انتهایی سال کاملاً مسیری نزولی را پی گرفت. در ماه دسامبر قیمت هر واحد از گاز طبیعی بیش از ۲۰ درصد کاهش داشت تا به ۳.۶۲ دلار برسد.

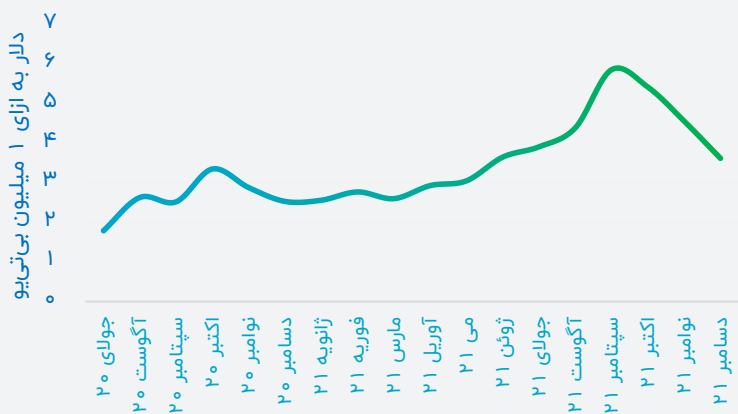
روند قیمت نفت برنت در یک سال اخیر

روند قیمت نفت وست تگزاس اینترمدیت در یک سال اخیر

روند قیمت گاز طبیعی در یک سال اخیر

ماه نوامبر بود که به دلیل ترس از شیوع سویه جدید کرونا قیمت نفت برنت بیش از ۱۵ درصد کاهش داشت. به طور کلی قیمت نفت برنت در سالی که گذشت بیش از ۵۰ درصد افزایش قیمت داشت تا یکی بهترین عملکردهای سالانه قیمت نفت در دهه‌های اخیر به ثبت برسد. عملکرد یک ساله وست تگزاس اینترمدیت نیز مشابه با نفت برنت بود و ۹ ماه صعودی و ۳ ماه نزولی برای این شاخص به ثبت رسید که بهترین بدترین عملکرد هم مربوط به ماه فوریه و نوامبر بود. قیمت هر بشکه از نفت وست تگزاس اینترمدیت نیز در سالی که گذشت بیش از ۵۰ درصد رشد را به ثبت رسانید.

عملکرد گاز طبیعی در ۲۰۲۱

قیمت گاز طبیعی نیز در حالی که تا ماه نهم یعنی ماه سپتامبر پیشروی فوق‌العاده‌ای داشت در فصل آخر وارد مسیری نزولی شد. مجموعاً گاز طبیعی ۸ ماه عملکرد ماهانه مثبت و ۴ ماه نزولی بود. قیمت گاز طبیعی در ماه سپتامبر با رشد ۳۴ درصدی بهترین عملکرد ۲۰۲۱ را رقم زد و ماه آخر یعنی دسامبر نیز با عملکرد منفی ۲۰ درصدی پایین‌ترین عملکرد ماهانه گاز بود. بازارهای دیگر در سالی که گذشت تحت تأثیر نوسان شدید قیمتی نفت و همچنین گاز طبیعی قرار گرفتند. با اینکه در آخرین ماه از سال میلادی گاز طبیعی یک پنجم از ارزش خود را از دست داد با این وجود این اتفاق مانع از ثبت عملکرد سالانه قابل‌توجه گاز طبیعی نشد. مجموعاً قیمت گاز طبیعی در سال ۲۰۲۱ بیش از ۴۳ درصد افزایش قیمت را به ثبت رساند.

رکورد ۱۰۰۰ دلاری اوره

چرا اوره همچنان صعودی است؟

معامله شرکت پتروناس مالزی را می‌توان نقطه عطفی در تاریخ بازار اوره دانست. این شرکت مالزیایی در ماه گذشته محموله ۶ هزار تنی را با قیمت ۱۰۰۰ دلار به کره جنوبی فروخت؛ قیمتی که هیچ‌گاه برای اوره به ثبت نرسیده بود. این موضوع می‌تواند در ماه‌های آینده سیگنال افزایش قیمت محصولات کشاورزی در سطح جهان را در پی داشته باشد به این دلیل که اوره یکی از مواد اولیه مهم در این صنعت به حساب می‌آید. همچنین شرکت سابیک عربستان نیز محموله بزرگ ۴۵ هزار تنی را با قیمت ۹۵۰ دلار به فروش رساند تا قیمت بالای ۹۰۰ دلار در بازار اوره فعلاً تثبیت شود.

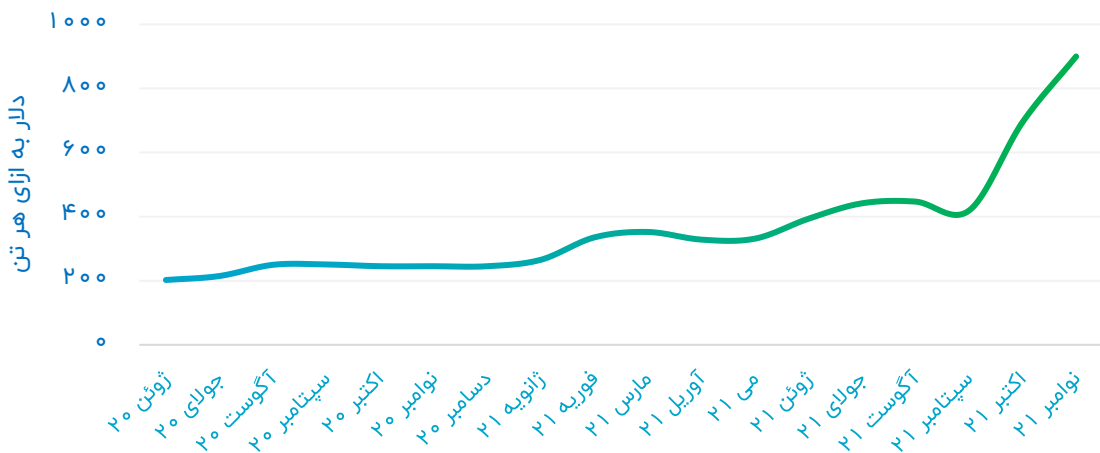
تحلیل گران آغاز کمبود عرضه از ماه می را یکی از عوامل صعود دامنه‌دار قیمت اوره عنوان کرده‌اند. بحران انرژی در ماه‌های اخیر سبب کاهش حجم تولید در تعداد زیادی از کارخانه‌های اوره در اروپا شده است. از سوی دیگر چین اعلام کرده است که حداقل تا ماه‌های ابتدایی سال ۲۰۲۲ میلادی صادرات اوره را برای اطمینان از مصرف داخلی ممنوع خواهد کرد. البته پس از آن انتظار

اوره در ماه نوامبر میانگین قیمتی ۹۰۰ دلار را به ثبت رساند تا همچنان قیمت اوره در بازارهای جهانی با سرعتی بی‌سابقه در حال افزایش باشد. در ماه نوامبر گزارش شد که برخی از معاملات اوره در مرز قیمتی ۱۰۰۰ دلار انجام شده است که این بالاترین قیمت گزارش شده اوره در طول تاریخ این بازار است.

همچنین قیمت‌های تصحیح شده ماه اکتبر نیز حکایت از ثبت قیمت ۶۹۵ دلاری برای این ماده اولیه داشت که با این حساب اوره فقط در ماه اکتبر رشد ۶۶ درصدی را نشان می‌دهد که یکی از بالاترین بازدهی‌های ماهانه اوره در طول تاریخ است. اختلال در عرضه اوره و محدودیت‌های صادراتی وضع شده توسط صادرکنندگان آن سبب افزایش بی‌سابقه قیمت اوره شده است.

بازار متانول اما در ماه آخر سال ۲۰۲۱ میلادی همچنان در خلاف جهت اوره در حال حرکت است به نحوی که قیمت هر تن متانول برای سومین ماه متوالی کاهش یافته بود. قیمت متانول که در ماه سپتامبر سال ۲۰۲۱ تا کانال ۵۰۰ دلاری افزایش پیدا کرده بود پس از سقوط‌های پی در پی اکنون به ۳۷۳ دلار رسیده است.

قیمت اوره در یک سال اخیر

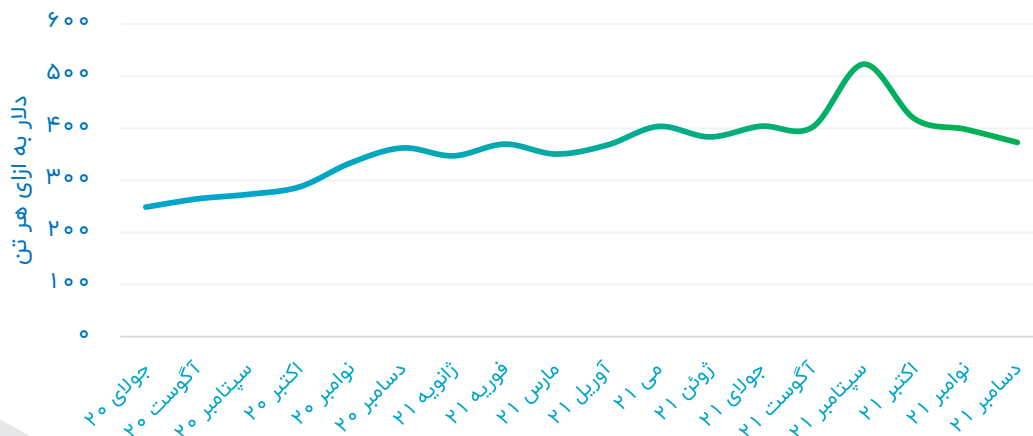

می‌رود چین مجدداً صادرات اوره خود را افزایش دهد و این امر مطمئناً می‌تواند تا حدودی سبب فروکش قیمت اوره در بازار جهانی شود. روسیه نیز در پی اختلالات به وجود آمده در زنجیره عرضه اوره محدودیت‌های صادراتی جدیدی را اعلام کرده است و از سوی دیگر تقاضای فزاینده هند نیز به افزایش قیمت اوره دامن زده است.

عملکرد سالانه متانول

بررسی عملکرد قیمت متانول در سال ۲۰۲۱ نشان می‌دهد قیمت متانول سال را در محدوده‌ای به پایان می‌رساند که سال را آغاز کرده بود و این بین رشد خفیفی را به ثبت رسانده است. متانول سال ۲۰۲۱ میلادی را در قیمت ۳۶۱ دلار آغاز کرد و پس از آن مسیری صعودی را پیمود. این روند صعودی سبب شد که قیمت این ماده مهم در صنایع پتروشیمی در ماه سپتامبر به ۵۲۳ دلار برسد، اما پس از آن با آغاز روند نزولی قیمت متانول تا مرز ۳۷۳ دلار پایین آمده است. این تفاوت قیمت حکایت از رشد ۳.۳ درصدی قیمت اتانول در سال ۲۰۲۱ میلادی دارد. در این بین قیمت متانول در ماه می با رشد نزدیک به ۱۰ درصد بالاترین عملکرد ماهانه و در ماه اکتبر با افت قیمتی ۲۰ درصدی پایین‌ترین عملکرد ماهانه خود در سالی که گذشت را به ثبت رساند.

قیمت متانول در یک سال اخیر

صعود نسبی سنگ آهن در دسامبر

پیش‌بینی قیمت سنگ آهن در ۲۰۲۲

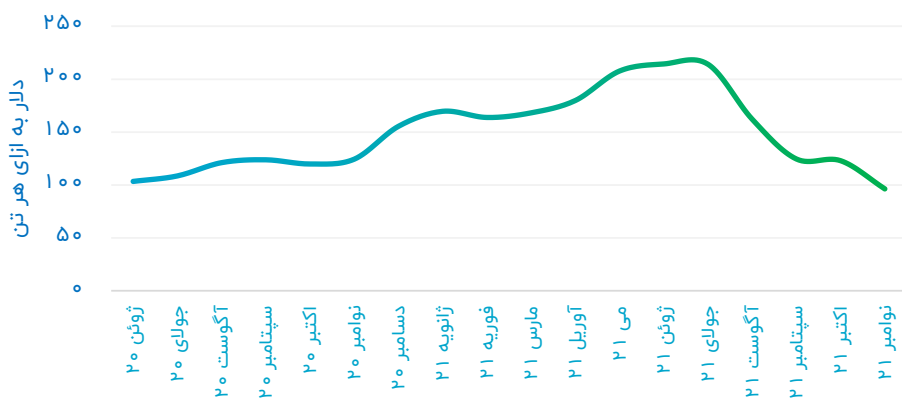
به طور کلی تحلیل گران بازارهای جهانی سال آینده را سال خوبی برای قیمت سنگ آهن ارزیابی نمی‌کنند. دولت پکن قصد دارد تا در آستانه برگزاری المپیک زمستانی پکن در ماه فوریه تولید آلایندگی‌های خود را کاهش دهد. موضوعی که به احتمال بالا سبب خواهد شد تا میزان تولید فولاد در جهان برای دومین سال پیاپی مسیری کاهشی داشته باشد. از سوی دیگر بخش مسکن چین که یکی از بزرگ‌ترین تقاضاکنندگان فولاد به حساب می‌آید در وضعیت بدی قرار دارد و به همین دلیل تقاضا از این بخش نیز کاهشی پیش‌بینی می‌شود. همچنین تلاش دولت‌های مختلف برای کاهش آلودگی کربنی در سطح جهان نیز به احتمال بالا سبب کاهش تقاضای سنگ آهن خواهد شد.

با این مفروضات UBS Group پیش‌بینی کرده است که میانگین قیمت سنگ آهن در سال ۲۰۲۲ در حدود ۸۵ دلار باشد. موسسه سیتی‌گروپ نیز نرخ معامله سنگ آهن در سال آتی را حداکثر ۹۶ دلار عنوان کرده است؛ اما پیش‌بینی‌های بدبینانه‌تری نیز در حال حاضر

در حالی قیمت هر تن سنگ آهن در بازارهای جهانی در ماه دسامبر به طور کلی صعودی گزارش شد که قبل از آن پنج ماه متوالی قیمت این ماده نزولی گزارش شده بود. پس از اینکه قیمت هر تن از این ماده اولیه در ماه ژوئن به ۲۱۴ دلار رسیده بود، با پنج ماه عملکرد متوالی منفی در پایان ماه نوامبر قیمت سنگ آهن به زیر ۱۰۰ دلار کاهش پیدا کرد. در ماه نوامبر قیمت هر تن سنگ آهن بیش از ۲۱ درصد کاهش پیدا کرده بود تا در نهایت قیمت ۹۶ دلار برای آن به ثبت برسد.

اما مسیر قیمتی سنگ آهن در ماه دسامبر عوض شد و در روزهای ابتدایی این ماه قیمت به مرز ۱۰۰ دلاری بازگشت و پس از آن با روندی صعودی در هفته اول به ۱۰۸ دلار رسید و پس از آن در میانه آخرین ماه سال ۲۰۲۱ میلادی به قیمت ۱۱۸ دلاری صعود کرد. این روند با سرعتی کمتر در نیمه دوم ماه دسامبر نیز ادامه پیدا کرد تا در روزهای پایانی قیمت هر تن به ۱۲۲ دلار برسد. به دلیل نزدیک شدن به روزهای پایانی سال میلادی پیش‌بینی روند قیمتی سنگ آهن در سال ۲۰۲۲ نیز داغ شده بود.

روند قیمت سنگ آهن در یک سال اخیر

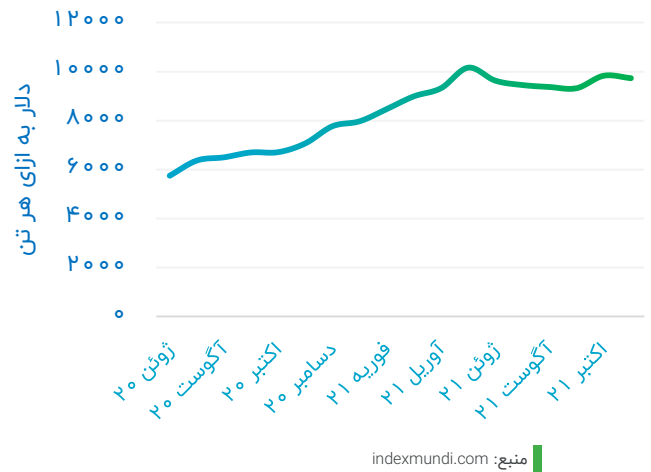
وجود دارد؛ تحلیل‌گران اکونومیست پیش‌بینی کرده‌اند که نرخ معاملاتی سنگ‌آهن در سال آینده در حدود ۷۰ دلار خواهد بود.

برخی دیگر از پیش‌بینی‌ها حکایت از آن دارد که سنگ‌آهن در نیمه اول سال آتی نوسان قیمتی زیادی را تجربه نخواهد کرد اما در نیمه دوم سال روند کاهشی خود را آغاز خواهد کرد. با اینکه اغلب برآوردهای قیمتی سنگ‌آهن برای سال آینده نزولی است اما عواملی نیز در راستای پشتیبانی از قیمت سنگ‌آهن در سال آینده وجود دارد. محرک‌های مالی احتمالی در نظر گرفته شده از سوی دولت پکن، تسهیل احتمالی بیشتر در سیاست‌های انبساط پولی، حمایت بیشتر از صنعت دارایی و برداشته شدن محدودیت‌ها پس از المپیک زمستانی از جمله این عوامل هستند.

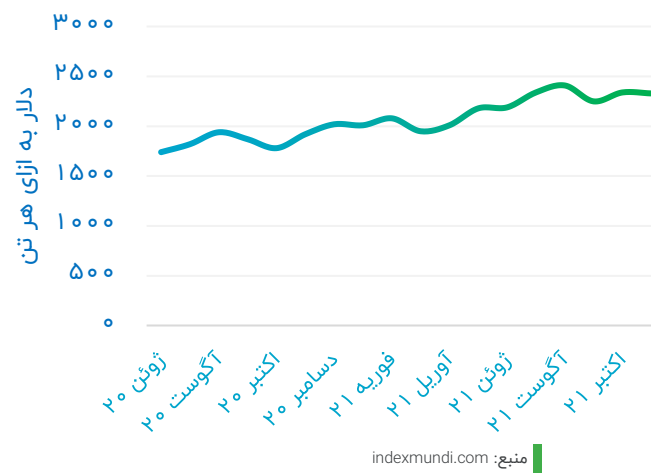
نوسان خفیف فلزات اساسی

به طور کلی در ماه نوامبر دیگر اعضای گروه فلزات اساسی نوسان بسیار پایینی را تجربه کردند. قیمت هر تن مس در یازدهمین ماه از سال ۲۰۲۱ میلادی با افت یک درصدی به ۹۷۳۰ دلار رسید و قیمت هر تن سرب نیز در این ماه با افت ۰.۴ درصدی در حدود ۲۳۳۰ دلار معامله شد. قیمت هر تن روی نیز پس از سه ماه صعود متوالی در ماه نوامبر نزولی شد. هر تن روی در این ماه بر کاهش ۱.۵ درصدی در قیمت به ۳۳۱۰ دلار رسید.

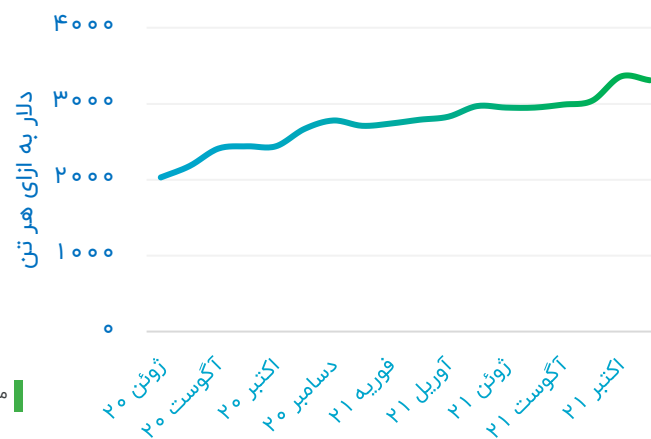
روند قیمت مس در یک سال اخیر

روند قیمت سرب در یک سال اخیر

روند قیمت روی در یک سال اخیر

موج مذاکرات

آغاز مجدد دور جدید مذاکرات هسته‌ای و بهبود سیگنال‌های صادره از سوی مقامات ایران و قدرت‌های جهانی بازارها را بیش از پیش امیدوار کرده است. وضعیت شاخص‌های پولی کشور حکایت از رکورد زنی‌های بی‌سابقه‌ای دارد که بسیاری از اقتصاددانان را نگران آینده کرده است. به نظر می‌رسد گشایش سیاسی در کنار نظم مالی و پولی دولت تنها چاره باقی‌مانده برای مهار تورم انتظاری آینده است. در بازارهای جهانی نیز برخی از بازارها مانند نفت و اوره سال بسیار خوبی را پشت سر گذاشتند ولی بازارهایی مانند سنگ‌آهن سقوط شدیدی را تجربه کردند. بسیاری از تحلیل‌گران بازار جهانی سال خوبی را برای بازارهایی مانند سنگ‌آهن پیش‌بینی نمی‌کنند.

شرکت سرمایه‌گذاری دئی
Dey Investment

شرکت گسترش صنعت نوین ایرانیان

شرکت سرمایه‌گذاری دئی